

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 10 • Perjantaina 29. toukokuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Voiko järviä pitää ystävinä?

Euraasian suurimmat järvet Baikal ja Laatokka muodostavat 23 % maailman makean veden varastoista. Suurilla järvillä on myös suuret ongelmat. Paikallisten museoiden järjestämien retkeilyreittien kauneutta pilaavat roskakasat ja tulipaloalueet. Sanomalehdet ovat väsyneet kirjoittamaan kalojen ja kirkkaan veden säilyttämiseen liittyvistä ongelmista.

Helmikuun 17. päivänä Miinalan kyläkunnan johdolle esiteltiin Laatokka-Baikal -hanke. Helmikuun loppupuolella sitä esiteltiin Kurkijoella, Hiitolassa, Elisenvaarassa ja Lahdenpohjassa.

Hankkeen taustaa

Kurkijoen kotiseutukeskus ja Lahdenpohjan taidekoulu järjestivät keväällä piirustuskilpailun aiheesta Laatokan norppa.

Viime vuoden heinäkuun 17. päivänä Baikalin museossa allekirjoitettiin julkilausuma ”Suurten järvien ystävyysmuseon” perustamisesta. Alullepanijoina olivat Kurkijoen kotiseutumuseo ja Baikalin museo. Julkilausumaan yhtyi kolme ei-kaupallista organisaatiota.

Vuoden 2008 kesäkuusta lokakuuhun näyttely kävi Baikalin museossa, Irkutskin alueen kotiseutumuseossa, sekä Irkutskin alueen ympäristöbiologisessa kes-

Nadja Morgunova, 8 v.

kuksessa.

Vuonna 2009 Lahdenpohjan piirin kirjastot ja koulut liittyivät hankkeeseen. Koululaiset tutkivat näitä kahta suurta järveä käyttämällä internetiä, elokuvia ja kirjoja.

Ehdotetaan seuraavia toimenpiteitä:

1. Laatokka-Baikal -tietokilpailut.

2. Lasten taideteoskilpailu (piirustukset ja valokuvat).

3. Kirjallisten töiden kilpailu (runot ja sadut).

4. Kilpailu Suurten järvien ystävyysmuseon tunnuskuvasta.

5. Nuorten ekologisia toimenpiteitä: kilpailu jä-

teastoiden ja jätteidenkuljetusalusten suunnittelussa, ympäristötaidehankkeita Laatokan rantojen levähdyspaikkojen kunnostamiseksi.

Suurten järvien norpat -tietokilpailun tueksi luovutettiin 17.2.–20.3. Lahdenpohjan piirin kaikkiin kirjastoihin ja kouluihin Baikalin norpasta kertova kirja ”Kuoma-norppasen kertomus” (tekijä biologisten tieteiden tohtori E. A. Petrov Ulan-Uden kaupungista Burjatian tasavallasta) sekä tietokonelevykkeillä elokuva ”Laatokan norppa”, jonka on tuottanut Kurkijoen kotiseutumuseo.

Tällä hetkellä vastaavia

toimenpiteitä tehdään Baikalin Irkutskin alueella ja Burjatian tasavallassa. Näiden kuluessa selviävät ne kirjastot ja koulut, jotka ovat olleet kaikkein aktiivisimpia. Jatkossa Laatokan ja Baikalin ystävyyskoulut, kirjastot ja museot voivat laatia ja toteuttaa itsenäisiä yhteistyöhankkeita. Ystävyysseuratuksi ovat vastanneet muutamat Burjatian tasavallan koulut ja Pribaikalin kunnallinen kirjasto.

”Kurkijoki”-hyväntekeväisyssäätiön hallitus on tehnyt päätöksen avustaa vuonna 2009 ”Laatokka-Baikal” -ohjelmaa, ja aloittaa varojen keruun sen rahoittamiseksi. Hanketta

Tässä lehdessä mm.

Kurkijokelaisen hevosen jatkotarinaa	4
Alastaron tulusraudat siirtyivät historiaan	6
Moskovan television lähetyksessä Sukulaiset kohtaavat ensimmäistä kertaa	10
Sotatoimia kirjojen lehdiltä	11

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14. Toimitus on suljettuna perjantaina 5.6. lukijamatkan vuoksi.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 12.6., 26.6., 10.7.

avustaa korkean teknologian kalanviljelylaitos ZAO ”Kala-Ranta, joka sijaitsee Kurkijoella.

Vapaaehtoisia avustajia ja samanmielisiä tarvitaan ”kuin ilmaa hengittämiseen”.

Yhteystiedot: kirjazh@onego.ru - Marina Petrova,

Kurkijoen kotiseutumuseon johtaja, ”Kurkijoki”-hyväntekeväisyssäätiön valvontaneuvoston puheenjohtaja www.kirjash.sb.ru www.kurkifond.onego.ru

Marina Petrova
Käännös Tapio Nikkari

МУЗЕЙ ДРУЖБЫ ВЕЛИКИХ ОЗЕР

Anja Spirkova, 6 v.

Suurien järvien ystävyysmuseo perustettu

Venäjän tiedeakatemian Siperian osaston Irkutskin tiedekeskuksen Baikalin museon-, Venäjän luonnonsuojeluseuran Irkutskin osaston-, Irkutskin alueen

Baikalin ekologinen ketju yhteiskunnallisen järjestön (Baikal järvi)-, Karjalan tasavallan Lahdenpohjan alueen Kurkijoen kotiseutukeskuksen kunnallisen kult-

tuurikeskuksen- ja Kurkijoki-avustusrahaston edustajat tunnustavat, että Aasian suurin makeavetinen järvi Baikal ja Euroopan suurin makeavetinen järvi Laatok-

ka ovat uniikkijärvet. Päätös tehtiin sen perusteella, että ne luonnolliset ekologiset systeemit, jotka ovat tyypillisiä näille suureille järville, ovat erittäin arvokas kansallisriikkaus. Hankkeen osanottajat ymmärtävät, että menestyksellinen luonnonsuojelu on mahdollista vain silloin, kun kaikki väestöryhmät ymmärtävät olevansa seuraavan sukupolven edessä vastuussa siitä ja auttavat suojelemaan luonnonrikkauksia.

Yllämainittujen järjestöjen edustajat ilmoittavat seuraavasta:

1. Yllämainitut järjestöt

perustavat Suurien järvien ystävyysmuseon, jonka päätavoitteena on parantaa ystävyyttä ja yhteistyötä tieteen, kulttuurin, opetuksen ja ekologian aloilla; kehittää ja syventää museoiden välisiä suhteita, tiedottaa suurien järvien ympärillä olevasta luonnosta ja kulttuurista ja kehittää sitä tutkivien tiede- ja yhteiskunnallisten järjestöjen suhteita.

2. Jokaisen järjestön on määritettävä koordinaattori, joka hoitaa Suurien järvien ystävyysmuseon toimintaa, huolehtii yhteydenotoista ja mielipiteidenvaihdosta.

3. Yhteistyön laajentamiseksi ja tehostamiseksi voidaan tarpeen mukaan perustaa pysyviä tai väliaikaisia asiantuntijaryhmiä, jotka tutkivat yhteistyön tulevaa

kehittämistä koskevia hankkeita ja ehdotuksia.

4. Yhteistyössä on kiinnitettävä huomiota nuorison henkiseen ja moraaliseen kasvatukseen, jonka pohjana on ystävyys ja luonnonsuojelu.

5. Suurien järvien ystävyysmuseo - hankkeeseen voivat ottaa osaa kaikki yritykset, jotka ovat kiinnostuneet siitä. Tulevaisuudessa yhteistyötä voidaan laajentaa liittämällä mukaan yrityksiä ja organisaatioita, jotka edustavat suuria järviä. Tässä tapauksessa käsite ”suuri” ei tarkoita pelkkää maantieteellistä kokoa, vaan myös järven luonnon ja kulttuurin merkitystä valtioille ja kansoille.

Lisätietoja museohankkeesta ja siihen liittymisestä Marina Petrovnaalta.

Museohankkeen käynnistäjät perustamiskokouksessa Baikalilla kesällä 2008.

28.5.2009

Ilmaisia nautintoja

Huhtikuussa valkoisina loistavat pajupensaat reunustivat työmatkaani, sitten tulivat leskenlehdet ja nyt niiden keltaisuus on vaihtunut voikukkien hehkuvaan keltaiseen. Välillä tuomien huumaa tuoksu täyttää ilman. Odotan koiranputkien, kissankellojen ja ketoneilikoiden nostavan päänsä heinien seasta muutaman viikon päästä.

Pyöräillessä matkaani vauhdittavat kiurujen liverykset, töyhtöhyppien keväinen naukuna, vihervarpusten, kivitaskujen, kottaraisten ja pääskysten äänet. Sujahtipa yksi pääskynen aivan nenäni edestä siivet suhahtaen mehukkaan hyönteisen perässä. Näkyypä joskus uusiakin lintututtavuuksia, viime viikolla pajussa istui pensastasku ja toisena päivänä pellon yllä lekutteli joku haukka. Harmittelin, ettei kiikari ollut repussa mukana.

Työpäivän jälkeen rentoudun kahvikupillisen ääressä takakuistillamme. Keväällä edessäni olevassa lampareissa – prunnissa, niin kuin täällä päin kuulemma sanotaan – kurnuttivat sammakot keväistä riehaansa. Sinisorsapariskunta pistäytyy uiskentelemaan siinä, metsäviklo käy peseytymässä ja etsimässä sopivaa ra-

vintoa. Kirjosieppo yrittää varata ainakin kaksi pesäpönttöä tuleville vaimoilleen. Mustarastas laulaa iltaisin suurten kuusten katveessa.

Tänä lama-aikana tai taantumassa, kuten meitä asia opetetaan ilmaisemaan, tämä kaikki on ilmaista! Kuluttamisen yhteiskunnassa ilmaisista asioista nauttiminen jää helposti huomioimatta, vain rahalla saatu on merkittävää. Edellämäinitut ilmaiset nautinnot hoitavat rahapussimme lisäksi myös mieltämme, auttavat jaksamaan arkipäivässä ja tuovat meille hyvää oloa ja iloa.

Helatorstain seutuvilla tuntui Kurkijoella olleen vilkasta, oma lukijamatkamme on ensi viikolla. Moni matkalainen muistelee menetetyt kotipaikan luontoa, kukkia, sitä uljasta kotikuusta, leikkikiveä kodin nurkalla jne. Löytyypä monen pihasta tänne tuotu kotipihan kukkanen, puuntaimi tai kivi. Siinäköhän kotiseutumatkoi suosiola salaisuus onkin, että siellä juuri ne ilmaiset asiat hoitavat mieltämme ja sen vuoksi sinne halutaan palata yhä uudelleen ja uudelleen.

Helena Sulavuori

Kuolleita

Rakkaamme, emäntä

**Eeva Helena
TAPIO**

o.s. Veripää

* 28.7.1939 Kurkijoella
† 9.5.2009 Loimaalla

*Levolle laske Luojani,
armias ole suojani.
Jos sijaltain en nousisi,
taivaaseen ota tykösi.*

Kiittäen ja kaivaten
**Olavi
Marjaana, Ilkka, Kasper, Rasmus
ja Rilla
Anna, Martin ja Anita
Eliisa ja Roope
Riikka
Muut sukulaiset ja tuttavat**

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että siunaus toimitetaan Kanta-Loimaan kirkossa sunnuntaina 31. 5.2009 kello 12:30. Muistotilaisuus seurakuntatalolla.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen,
Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen

Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

NIMIPÄIVÄT

Toukokuu

29 Pe Oiva, Oliver,
Olivia, Oivi
30 La Pasi
31 Su Helluntaipäivä,
Helka, Helga

Kesäkuu

1 Ma Teemu
Nikodemus
2 Ti Venla
3 Ke Orvokki, Viola
4 To Puolustusvoiman
lippujuhlan päivä
Toivo
5 Pe Sulevi
6 La Kustaa, Kyösti,
Kustavi
7 Su Pyhän
Kolminaisuuden
päivä, Suvi,
Roope, Robert
8 Ma Salomon,
Salomo
9 Ti Ensio
10 Ke Seppo
11 To Impi Immi

Muistettavaa

Karjalaiset Kesäjuhlat Kuopiossa 12.-14.6., katso tarkempi ohjelma sivulla 8.

Vampulan Karjalaiset, vietämme tupailtaa Vampulan Karjalatalo Toivaisella, opastus Vähäjoentietä, ke 3.6. klo 19. Vieraaksemme saapuu Huittisten karjalaiset. Kahvitarjoilu. Tervetuloa.

Tontti suvun toinen sukuseurakokous la 11. heinäkuuta 2009 klo 11 Lahden kansanopistolla os. Harjukatu 46, 15100 Lahti. Ohjelmassa mm. Kari Tontin täydennetty esitys Tontti suvusta, suvun esilläolevien henkilöiden esittelyä ja puheenvuoroja, Pekka Tontin musiikkiesityksiä, päätetään seuran toiminnan suuntaviivoista, esitellään suvun internetsivusto. Ohjelmaan kuuluu yhteislounas ja kahvit. Tilaisuudessa on mahdollista täydentää omia ja lähipiirin tietoja sukuselivitykseen. Ilmoittautumiset osallistumisesta suvun internetsivustolle: <http://web.me.com/tontit> tai puhelimitse Matti Tontille 050-5646201 kesäkuun 15 pv. mennessä. Kaikki Tontit lähipiireineen ovat tervetulleita kokoukseen.

Turun Karjala-Seura järjestää kesäretken Valamon luostariin Heinävedelle 17.-19.7.09. Lähtö Turun torilta Ort.kirkon edestä 17.7. klo 08.00, paluu 19.7. illalla. Ilmoittautumiset viim. 8.6. Raitille, puh. 040-8424961 tai raili.seppanen@dnainternet.net tai helena.aro@ppp.inet.fi

Osanottoon

*Kurkijoki-
adressi*

4 erilaista: kirkko, vanha
maisemakuva, värillinen
maisemakuva, kulleroita

Hinta: 12 € saatavissa toimituksesta

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Hartaus helluntaiksi
31.5.2009

Ensimmäisenä helluntaina

Muistan elävästi helluntaipyhän yli kaksikymmentä vuotta sitten, jolloin istuin kotikirkossani. Keväänvihreät koivut näkyivät kirkon ikkunoista ja raikas valo siivilöityi ikkunoista kirkkosaliin. Alttarilla pappi luki päivän tekstiä. ”Yhtäkkiä kuului taivaalta kohahdus, kuin olisi käynyt raju tuulenpuuska, ja se täytti koko sen talon, jossa he olivat. He näkivät tulenlieskoja, kuin kieliiä, jotka jakautuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle. He tulivat täyteen Pyhää Henkeä ja alkoivat puhua eri kielillä sitä mitä Henki antoi heille puhuttavaksi.” (Ap. t. 2: 1–4)

Odotin kirkon penkissä humahdusta ja tulta. Ei mitään. Äkkiä tunsin pienen ilmapirtauksen – hennon tuulenhenkäyksen. Tartuin värisevään ilmaan. Tunsin sen käsissäni ja kasvoillani. Ajattelin, että Pyhä Henki sivelee minua hellästi. Ei rajumyrskyä tai kohahdusta – vain kevyt tuulenvire ihollani.

Toisena pyhänä olisin voinut ajatella: aha, kylläpä täällä vetää. Mutta helluntaina odotin Pyhän Hengen saapuvan ja valmistauduin vastaanottamaan Hänet. Hetki ravitsi sieluani, koska tunsin Jumalan läsnäolon. Olen vieläkin kiittollinen vuosien takaisesta henkäyksestä. Näen myös aiempaa selvemmin, että kristittyinä tarvitsen kokemuksia Jumalasta. En tarkoita humahduksia, liekkejä ja kielilläpuhumista, vaan sitä että järkeni, sieluni, henkeni, ruumiini ja sydämeni tuntevat Jumalan kokonaisvaltaisesti.

Tässä piilee kirkkovuoden salaisuus. Vuosituhannet ensimmäisten kristittyjen ja meidän väliltämme häviävät. Joka kerran kirkkovuoden tapahtumia viettäessämme voimme valmistautua elämään ne uusiksi niin kuin olisimme läsnä kun ne tapahtuivat ensimmäisen kerran. Ja Pyhä Henki virtaa suonissamme ja sydämissämme.

Päivi Salmesvuori

Teologian maisteri Päivi Salmesvuori toimii tutkijana ja opettajana Helsingin yliopiston kirkkohistorian laitoksella.

Perheutisia

90-vuotta täytti Kerttu Lätti 13.5.2009 Alastarolla, entinen koti Kurkijoen Ihojärvellä.

Meidän mammalle siunausta päiviin tuleviin toivottelee:

*Elisa ja Pentti
Hannele, Rainer, Eero ja Lauri*

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on Afrikan väkimmäkseen Euroopan mannerlaatalla ja on rikkain valtio?
2. Missä Suomen kansanvaltainen tasavalta perustettiin vuonna 1939?
3. Missä sijaitsee Euroopan suurin ja aktiivisin tulivuori, Etna?
4. Mitä kieltä puhui maailman ensimmäinen ihminen Adam?
5. Mikä oli Ilmari Kiannon sukunimi aiemmin?
6. Mikä meri sijaitsee
7. Minkä maan suurin joki on Glomma?
8. Ketkä Suomessa eivät saa luovuttaa verta?
9. Missä sijaitsee Pohjoismaiden suurin sisäkiipeilyseinä?
10. Mikä on Suomen vanhin satama?

29.5. Ps. 27:8-9. Sydämeni muistaa sinun sanasi: ”Etsikää minun kasvoja-ni.” Herra, minä tahdon etsiä sinua, älä kätke minulta kasvojasi!

30.5. Helluntaiaatto Jes. 59:20-21. Siioniin Her-ra tulee vapauttajana, Jaakobin jälkeläisten luo lunastajana, kun he luopuvat rikkomuksis-taan, sanoo Herra. Herra sanoo heille: ”Tämä on minun lupaukseni: ei väisty minun henkeni sinun yltäsi eikä katoa minun sanani, jonka olen suuhusi antanut, ei sinun suustasi, ei jälkeläistesi eikä sinun jälkeläistesi jälkeläisten suusta”, sa-noo Herra, ”ei nyt eikä milloinkaan.”

31.5. Helluntaipäivä Apost. 2:1-4. Kun sitten koitti helluntaipäivä, apostolit olivat kaikki yhdessä koolla. Yhtäkkiä kuului taivaalta kohahdus, kuin olisi käynyt raju tuulen-puuska, ja se täytti koko sen talon, jossa he olivat. He näkivät tulenlieskoja, kuin kieliiä, jotka jakau-tuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle. He tulivat täyteen Pyhää Henkeä ja alkoivat puhua eri kielil-lä sitä mitä Henki antoi heille puhuttavaksi. Virsi 119:1 Henki, armon tuoja, lohdutuksen suoja, asu luonani. Rakkauden tulta, uutta voimaa sulta pyydän sieluuni. Sytytä nyt kylmä mieli, voimistu-ta heikko kieli.

1.6. Apost. 2:38-39. Pietari puhui: ”Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen ni-meen, jotta syntinne an-nettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen. Teitä tämä lu-paus tarkoittaa, teitä ja teidän lapsianne, ja myös kaikkia niitä, jotka ovat etäällä - teitä ikinä Her-ra, meidän Jumalamme, kutsuu.”

2.6. Apost. 2:40-41. Pietari jatkoi vielä puhettaan. Hän vetosi heihin ja ke-hotti: ”Antakaa pelastaa itsenne, ettette hukkuisi tämän kieroutuneen su-kupolven mukana.” Ne, jotka ottivat hänen sano-mansa vastaan, kastettiin, ja uskovien joukkoon tuli sinä päivänä lisää noin kolmetuhatta henkeä.

3.6. Apost. 10:44-46. Pieta-rin vielä puhuessa las-keutui Pyhä Henki kaik-kiin, jotka olivat hänen sanojaan kuulemassa. Kaikki Pietarin muka-na tulleet juutalaiset uskonveljet ihmettelivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin myös pakanoihin; he kuulivat, kuinka nämä puhuivat kielillä ja ylistivät Juma-lan suuruutta.

4.6. 1 Kor. 12:2-3. Muistat-tehan, kuinka ollessanne vielä pakanoita vastus-tamaton voima ajoi teitä mykkien epäjumalien luo. Siksi sanon teille selvästi,

että kukaan, joka puhuu Jumalan Hengen valtaa-mana, ei voi sanoa: ”Jee-sus on kirottu.” Kukaan ei myöskään voi sanoa: ”Jeesus on Herra”, muu-ten kuin Pyhän Hengen vaikutuksesta.

5.6. 1 Kor. 12:4-7. Armolah-joja on monenlaisia, mut-ta Henki on sama. Myös palvelutehtäviä on mo-nenlaisia, mutta Herra on sama. Jumalan voiman vaikutuksia on monen-laisia, mutta hän, joka meissä kaikissa kaiken vaikuttaa, on sama. Hän antaa Hengen ilmetä itse kussakin erityisellä taval-la, yhteiseksi hyödyksi.

6.6. 1 Kor. 12:28. Jumala on seurakunnassaan aset-tanut ensinnäkin jotkut apostoleiksi, toiseksi jotkut opettajiksi. Muu-tamalla on voima tehdä ihmeitä, toisilla paranta-misen lahja, toisilla kyky auttaa muita, toimia joh-tajana tai puhua kielillä.

7.6. Pyhän Kolminaisuuden päivä Matt. 28:18-20. Jeesus tuli opetuslasten luokse ja puhui heille näin: ”Minulle on annet-tu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kan-sat minun opetuslapsikse-ni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käsenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.” Virsi 386:1 Salattu Herra, valtakunnassasi ei kuole-vainen kestä valoasi, niin syvä meidät peittää pime-yys. Me kasvojasi, Herra, tunne emme, se valo, jolla kohtaat sydämemme, on salattu.

8.6. Ef. 1:3. Ylistetty ol-koon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä! Hän on siunannut meitä kaikella Hengen siunauksella, taivaallisilla aarteilla Kristuksessa.

9.6. Jes. 66:1-2. Näin sanoo Herra:- Taivas on minun valtaistuimeni, maa on koroke minun jalkojeni alla. Millaisen talon te minulle rakentaisitte, millaisen asuinsijan? Kaiken tämän on minun käteni tehnyt, niin nämä ovat syntyneet, sanoo Herra. Köyhää minä kat-son, köyhää, hengeltään särkynyttä, sanani alla arkaa.

10.6. Ef. 1:7-8. Kristuksen veressä meillä on lu-nastus, rikkomustemme anteeksianto. Näin Juma-la on antanut armonsa rikkauden tulla runsaana osaksemme ja suonut meille kaikkea viisautta ja ymmärrystä.

11.6. Ef. 1:9-10. Jumala on ilmaissut meille tahtonsa salaisuuden, sen Kristus-ta koskevan suunnitel-man, jonka hän oli näh-nyt hyväksi tehdä ja joka oli määräjän tullessa toteutuva: hän oli yhdis-tävä Kristuksessa yhdeksi kaiken, mitä on taivaassa ja maan päällä.

Kurkijoen Pitäjäjuhlat

8.-9.8.2009
Loimaan yhteiskoululla

Lauantaina 8.8.

Iltapäivällä mahdollisuus sukuseurojen ja mui-den ryhmien kokoontumiseen koulun tiloissa (ennakkoilmoittautuminen)
klo 17-19 ruokailumahdollisuus koululla (10 €)
klo 19.00 Muistojen iltamat (10 €)

Sunnuntaina 9.8.

klo 10.00 Messu Loimaan kaupunginkirkossa
klo 11.30 Keittolounas yhteiskoululla (7 €)
klo 13.00 Kurkijoen arkeologia
Päiväjuhla (10 €)

Tarkempi ohjelma tulevissa Kurkijokelaisissa.

Majoitusta

Loimaan evankelinen kansanopisto, 02-7627217
hintaa: 30 € + lakanat 5 €
Omat eväät mukaan, yhteiskeittiö käytössä, mut-ta ei aamiaista tarjolla.
Loimaan Seurahuone, 02-76365100
1 hengen huone 75 €
2 hengen huone 105 €
Aamiainen sisältyy hintaan.
Saunallinen huone + 10€.

Sukuseurojen ja ryhmien kokoukset

Viime vuotiseen tapaan sukuseuroilla ja muilla porukoilla on mahdollisuus kokoontua lauan-taina iltpäivällä koulutiloissa alkaen klo 15.00. Ilmoita ennakkoon toimitukseen ryhmäsi ko-koontumisesta ja osallistujien lukumäärästä.

Lapsiparkki

Uutena asiana tänä vuonna toimii sunnuntain Päiväjuhlassa Lapsiparkki. 3-10-vuotiaille lap-sille on tarjolla Karjalaisen Nuorisoliiton ohjel-mapaketti. Ohjelma pohjautuu karjalaisuuteen, karjalaisiin leikkeihin, lauluihin.... Tuo lapsesi juhliille kokemaan ”lasten karjalaisuus”.

Vetoomus

Innosta juhlille mukaan uusia henkilöitä, tässä muutamia vinkkejä!

- ota nuoremman sukupolven edustaja autokus-kiksi juhlille
- ota naapurisi, tuttavasi mukaan
- kerro juhlista 5 uudelle henkilölle, näin monta tuhatta uutta ihmistä kuulee Pitäjäjuhlista
- tulkaa perheittäin, pienimmät lapsiparkkiin kokemaan lasten karjalaisuutta

Tavataan juhlilla!

Kurkijoki-Säätiö
Vampulan Karjalaiset ry

Toimituksen tuolilta

Yhteistyötä ammatti-korkeakoulun kanssa

Kurkijoki-Säätiö on aloit-tanut yhteistyön Turun ammattikorkeakoulun Loi-maan yksikön viestinnän opiskelijoiden kanssa. He ovat käyneet tutustumassa toimitukseen, perehtyneet aiemmin julkaistuun Kur-kijoki-materiaalin, neuvo-telleet toimitusneuvoston

ja juhlatoimikuntien jäsen-ten kanssa yhdessä opet-tajiensa Olli-Pekka Leh-tisalon ja Jaakko Haltian kanssa. Opiskelijat tekevät säätiölle markkinointivies-tintäsuunnitelman, joka kattaa seuraavat 3 vuotta. Suunnitelmissa on tehdä myös Kurkijoki DVD. Sen

Sarka-sunnuntai Tunteita ja tuoksuja

Toukokuun Sarka-sun-nuntaina yleisöopastuksia Emäntä-näyttelyssä

Itseään ”museoiduksi emännäksi” nimittävä Han-nele Vuorinen opastaa kävi-jöitä elämyksellisellä mat-kalla Emäntä-näyttelyyn. Omista kokemuksistaan ammentava opas johdattaa kuulijansa maatilojen maa-ilmaan, jossa emännät ovat saaneet ammattinsa isäntään rakastumisen myötä. Ylei-söopastuksella aistitaan muistoja herättäviä maus-tepippurin ja laventelin tuoksuja.

Kierrokset näytte-

lyyn lähtevät klo 12.00 ja 14.30.

Suomen maatalousmuse-on tämän kevään uutuus on joka kuun viimeisenä sun-nuntaina vietettävä Sarka-sunnuntai. Päivään kuuluu alennettu pääsylippujen hinta – vain 4 euroa. Tou-kokuun Sarka-sunnuntaina 31.5.2009 yleisöopastukset sisältyvät lipun hintaan.

Suomen maatalousmu-seo Sarka
Vanhankirkontie 383
32200 LOIMAA
p. (02) 7637 700

www.sarka.fi
info@sarka.fi

Muisteluja evakkomatkasta 1944

Hännilän kartanon karja evakkoon

En ole aiemmissa kirjoituk-sissani kosketellut kaikkein herkintä, eli sitä hetkeä jol-loin jouduimme fyysisesti tilanteeseen, peruuttamat-tomaan, kun vanhempani pakosta tekivät ratkaisun Hännilän kartanon karjan evakuoimisesta. Sitä edelsi joitain päiviä ennen karjan siitossonnin (nimeltään Yl-väs) teurastus. Maanteitä pitkin tapahtuva evakko-matka ei sallinut riskejä.

Matkan valmistelulle oli vain rajattu aika, Hii-tolaa ei vielä oltu määrätty evakuoitavaksi, mutta sitä ounasteltiin. Suuren karjan evakuointi on toisenlai-nen ongelma kuin pienen. Välteltiin paniikinomaista pakotilannetta. Hännilän karja ei silti ollut tuohon aikaan vielä niin suuri kuin oli ennen talvisotaa, ehkä noin parikymmentä, mut-ta kuitenkin aikamoinen

paimennettava kun joutuu pakosti tienpäälle.

Meitä matkalle lähtijöi-tä olimme äitini ja lisäk-seni muonamiehen vaimo Anna Hannukainen, hänen poikansa Antti, inkeriläis-vaimo Leini, ehkä joku muukin, mutta en muista oliko. Meillä oli kaksi he-vosta, Vappu-tamma, vahva ja turvallinen, toinen hevo-nen oli laiskahko Mosse-ruuna. Ajoneuvoina kiesit ja puupyöräkärri. Niissä kuormana mitä kuviteltiin tarvittavaksi, hieman eväitä, vaatteita, lypsytarvikkeita, juottoämpäreitä ja separaat-tori. Kun ”karavaani” lähti, en rojhennut enää katsoa taakseni, vaan katkaisin tas-kuuni oksanpätkän jostain pensaasta muistokseni.

Harri Brotherus

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteen-muutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti. Postista saa ”Osoite muuttuu” -kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen, Kou-lukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. (02) 762 2551
tai 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Helena Sulavuori

Kurkijokelaisen hevosen jatkotarinaa

Kurkijokelaisessa 23.1.2009 ollut kirjoitus Uljaanpojasta ja Matti Valtosesta lyhennelmänä lehden numerosta 47/1964 taisi laukaista Antti Eklundin muistelemaan Villin Valtin ja jälkeläisten elämää nykyhistoriaan asti. Antin väite, että kaikkien kuninkuusravien hevosten sukujuuret juontavat Kurkijoelle, taitaa hyvinkin pitää paikkansa. Jos näin on, suomenhevonen on valitettavasti taivalmassa kohti hämmöttävää loppuaan. Suomenhevosiä on vajaat 20 000 Suomessa ja koko hevosmäärästä n. 29%. Ongelmallisin on sukusiitosasteen vähittäinen kohoaminen. Nyt nuorten hevosten kohdalla sukusiitosaste on 3,5-4% tuntumassa ja sukulaisuusaste ylittää 10% rajan. Se ei ole vielä katastrofi. Norjan ja Ruotsin kylmäveristen ravureiden sukusiitosasteet ovat jopa 6% tuntumassa, mikä lähentelee jo raskaan sukusiitoksen tasoa, serkusavioliitoissa se on 6,25%.

Tästä syystä Norjan ja Ruotsin jalostuskantakirjat ja kilpailutoiminta on yhdistetty, jotta kylmäverinen pysyisi raviradoilla vielä tulevaisuudessakin. Yhdistämisen tulokset alkavat näkyä, sillä suomenhevonen on radoilla alkanut naapureita vastaan esiintyä enemmän statistin roolissa, valitettavasti.

Eli, jos suomenhevosen jalostuksessa ei 1907 aloitettua kantakirjaa avata, seurauksena on sukusiitoksen tuomat haitat, rodun kehityksen pysähtyminen ja taantuminen.

Suomessa on hyvänä esimerkkinä tällaisesta yli-isänmaallisuudesta suomenkarjan lähes täydellinen tuho. Viimeiset yksilöt on sijoitettu vankiloiden huomaan tai muutama yksilö kävelee taiteilija Miina Äkkijyrkän perässä. Tuotannollisesti rodulla ei ole kuin marginaalinen arvo. Tällaista kohtaloa en suomenhevoselle toivo. Tästä syystä olen ehdottanut avattavaksi koekantakirjan, jossa tietty määrä norjan- ja

Kuva ja teksti Vili Pesun teoksesta Ravivurheilun maailma, Gummerus 2008. SH:n kokoelmat.

ruotsinhevosiä risteytetään suomenhevosen kanssa ja katsotaan, millaista jälkeä syntyy. Jos syntyy hyvää, mietitään kuinka paljon risteytetään ja kuinka kauan. Jos taas jälkeläiset osoittautuvat heikoiksi, suljetaan koekantakirja ja unohdetaan koko juttu. Kiihkeämieliset suomenhevosekasvattajat ainakin tässä vaiheessa vielä lyövät rintoihinsa ja katsovat, että vain puhdas suomenhevonen on todellinen hevonen.

Miten sitten on suomenhevosen puhtauden laita?

Historia todistaa, että jo Kustaa Vaasa 1550-luvulla perusti tähän maahan siittolakartanoita, joissa perinteistä suomalaista maatiaishevosta risteytettiin sotasaaalishevosilla, jotka olivat usein Keski-Euroopan puoliverisiä ratsuja. Tarkoituksena oli kehittää paikallisesta hevosesta monipuolinen sotilashevonen, ratsu, tykinvetäjä ja huollon tukipylväs armeijalle.

Vuosisatojen ajan toimintaa edistettiin varsinkin sotien jälkeen. 1800-luvun

loppupuolella Itä-Suomeen tuli venäläisiä ratsuhevosia, joiden vaikutus alkoi näkyä varsinkin Karjalan alueella.

Yliagronomi Aarne Rautman, jota oikeutetusti voidaan pitää suomenhevossukujen tietäjien ”viimeisenä mohikaanina”, kertoman mukaan Porvoon hevossiittolan anglonormannilainen ori Priimus, Norjan Guldbrandsdalin ori Herkules, Rantasalmen Haapaniemen siittolan oriit, Maaningan Taviniemen sotasaaლისratsusta alkanut suku, venäläisen kenraalin Fürstenbergin ratsutammasta lähtenyt suku, Pielisjärven Halin-Sarkkilan venäläisen everstin arabitammasta alkanut suku, Heinäveden Granfeltin Orlov-siittolan tuottama suku ja vielä Kartion Kyanderin hevoset Heinävedellä, joiden kantori oli Zafirka nimeltään ja jonka tunnetuin jälkeläinen oli ori Uljaanpoika, olivat tärkeimmät suomenhevosen geenien parantajat. Lisäksi tuli siitoshevosia lännestä, Ruotsin nopein kylmäverinen ori Herkules, jolta jäi Limingalle ori Primus, Sotkamoon ori Balder ja

Kemiin ori Toivo.

Kun valtion toimesta hevoskilpailuja oli järjestetty jo 1800-luvun puolivälistä lähtien ja kirjattavaksi ruununoriiksi tarjottiin varsin paljon toisistaan poikkeavia hevosia, katsottiin parhaaksi avata kantakirja 1907. Osalle tarjottavista hevosista oli lämminveriolemuksensa vuoksi kohtalona tulla hylätyksi.

Samoihin aikoihin - siis 1800-luvun lopun siitostoituminnan tuloksena - muodostui Suomeen neljä jalostuslinjaa: 1) Murto-linja (s. 1917, isä Toimi), 2) Uljaanpoika-linja (s. 1914, isä Uljas), 3) Eino-Lohdutus-linja (Eino s. 1888, Eino-Vakaa-> Erakko, Lohdutus s. 1929) ja 4) Kirppu-linja, (s. 1879). Näistä voimakkaaimmin Nyky-Suomessa vaikuttaa murtolainen linja, jonka ravikuninkaita ovat mm. Viesker, Apassi ja Saran Salama.

Uljaanpoikalaisia edustavat kuninkaat Vieteri, Patrik ja Santeri Dahlia. Eino-Lohdutus-linjan tunnetuimmat ovat Ero-Lohko ja Ponseri. Kirppulaisia ravikuninkaita saakin hakea kaukaa, mutta useita nopeita ravureita siltäkin linjalta voi poimia, kuten Hilpuri, Ihme-Toti ja Totti.

Entä kurkijokelaiset hevoset?

Kurkijoen hevosjalostus ja kasvatus oli todella laajaa. Matti Valtosella oli ainakin yhden astutuskauden ori Uljaanpoika, jonka taustoista jo 23.1.09 kirjoituksessa kerrottiin. Koko Laatokan Karjalan hevoskasvatuksesta kirjoitti 1946 suomalaisia jalostusoriita- kirjassa hevoskonsulentti Osmo Jalkanen laajan artikkelin Karjalan hevoset. Kymin-Karjalan hevosjalostusliiton jalostustoiminnasta on kirjoittamassa parhaillaan opetusneuvos Ilmari Ojala kirjaa. Ilmari on erittäin tietorikas henkilö, jonka teks-

Viime Kurkijokelaisessa (numero 9 keskiaukeama) olleesta hevosjuustusta “100 vuotta sitten syntyneen Villin Valtin jälkeläisiä tämän päivän raviradoilla” oli valitettavasti kirjoittajan nimi jäänyt pois. Tekstin oli kirjoittanut loimaalainen hevosmies **Antti Eklund**, kuten moni lukijamme arvasikin.

kappaletta, mutta onneksi kantakirjaan merkityillä hevosilla on aina numero, jolla erottaa hevosen muista samannimisistä. Nythän rekisteriin ei samalla nimellä hevosta saa, joten nimihaarukka on nykyään varsin laavaa.

Isäni, joka oli aina kiinnostunut nopeista hevosista, lienee jossain vaiheessa astuttanut tammansa Eklundin Kaunelan mäellä. Tamma Sirkka, jonka varsoja isäni viimeiset hevoset olivat, oli Julistuksen linjaa. Sen varsoja olivat Tatu ja Lirppa, jotka mm. vetivät Peltolan tilan tavarakuormia länteen kovassa pakkasessa 1940 maaliskuussa ja toisen kerran 1944 syyskuussa. Viimeinen Hartikan tallin hevonen oli Lirpan varsa Jehu 1970-luvulla.

Kaarlo Partanen kertoo kyllä käyneensä ainakin Elisenvaarassa Murron pojan Haanen kanssa astutusmatkalla, joten myös murtolaista linjaa Kurkijoella oli, varsinkin Elisenvaarassa. Eli, kyllä ensi kesänäkin Lappeenrannassa kuninkuusravien voittajilla on geenejä Kurkijoelta. Tästä asiasta ei ole epäilystäkään. Tervemenoa vain elokuussa Lappeenrantaan katsomaan kurkijokelaisen hevosjalostuksen jälkeläisiä kuninkuusraveissa, ainakin kaikki syvän hevosharrastuksen kurkijokelaiset.

Tietysti kurkijokelaisen ensisijainen matkankohde on samana viikonloppuna 8-9.8. Loimaa, jossa vietämme Kurkijoki-juhlia.

Vuosien varrella olen seurannut lukuisia kuninkuusraveja ja ollut itsekin niitä järjestämässä, en-

Suuren Orikilpailun kuuhuistien voittajiin 1800-luvun lopulla kuului Ludvig Fabritiuksen omistama Kirppu, joka voitti kilpailun kolme kertaa 1880- ja 1890-lukujen taitteessa. Kilparadoilla saavuttamansa menestyksen ohella Kirppu menestyi hyvin myös siitoksessa ja siitä tuli omaa nimeään kantaneen suomalaisrotuisten hevosten sukuhaaran kantaisä. Kirpun juoksukuva on varmasti monelle tuttu, sillä se on ollut mallina tunnetulle hevosaiheiselle Hippos-tuulivierille.

Kirjoittaja (vas.) kuvassa palkintoja jakamassa Vermossa Grand Prix-raveissa 15.11.2008 Kukat kädessään ohjastaja Juha Utala.

Ravikuningas Vieskeri on historiallinen, koska se alitti ensimmäisenä kilometriajan 1,20, joka oli aiemmin vain lämminveristen ulottuvilla. Vieskeri on 5-kertainen Pohjoismaiden mestari ja Suur-Hollolan ajon voittaja.

Elisenvaaran alakoulun luokkakuva vuosilta 1942–43

Kiitokset Raili Laineelle (ent. Kuitunen) Elisenvaaran muisteluista (Kurkijokelainen Nro 5, 2009). Olimme tosiaan Mirjam Hirvosen oppilaita Elisenvaaran alakoulussa vuosina 1942–43. Kurkijokelaisen numerossa 29–30 vuonna 2005 oli luokkatoveriltamme Eero Miikkulaiselta saamani luokkakuvan valokopio ja Varpu-Liisa Välimäen kokoama nimilista. Vaikka kuva oli huonolaatuinen, sen perusteella tunnustettiin kaksi luokkatoveriamme lisää. Sitten sain Saimi Miikkulaiselta alkuperäisen kuvan, joka nyt on tässä. Tulisikohan tämän selvemmän kuvan

myötä lisää tunnistuksia? Meillä on viimeisillä pitäjäjuhlilla ollut pienimuotoinen luokkakokous. Tulkaapa elokuussa mukaan kaikki, jotka tunnistatte itsenne kuvasta. Esimerkiksi muistojen iltaan. Kirjoittelepa Raili lisää muistelmia Elisenvaarasta, kun tunnut muistavan hyvin asioita. Eritoten koulunkäynnistämme.

Oppilasluettelon mukaan 2. luokalla oli lisäksi: Pentti Parikka, Kauko Reponen ja Pertti Äikää, sekä 1. luokalla: Pauli Kononoff, Pentti Laukkanen, Oiva Muukkonen ja Aarne Tiainen

Tapio Nikkari

1. Tapio Nikkari (2. luokka), 2. Onni Vilmi (2), 3. Kirsti Hurskainen (2), 4. Laila Kononoff (2), 5. Varpu-Liisa Vehniäinen (Välimäki) (2), 6. Airi Huovinen (2), 8. Aatto Hannonen (2), 9. Veikko Siekkinen (2), 10. Toivo Sorjonen (2), 12. Leo Turunen (1), 13. Eero Miikkulainen (2), 14. Saimi Miikkulainen (1), 15. Marja-Liisa Kiiski (Laine) (1), 16. Raili Kuitunen (Laine) (1), 17. Raili Nummi (1), 18. Outi Lehtola (Nyytjä) (1), 19. Seija Somerkorpi (1), 20. Martti Suuronen (1), 21. Pertti Taitonen (2), 22. Taisto Jakonen (1), 23. Lahja Äikää (1), 24. Viljo Suuronen (1), 26. Kauko Kallio (1), 27. Martti Veikkolainen (1), 32. Elsa Kokko (2), 33. Helli Sairanen (2), 35. Anja Kauppinen (2), 36. Irja Kojo?, 37. Reino Kosonen (1), 38. Eero Malinen (1), 39. Pentti Vanhanen (1), 40. Harri Pelli (1), 41. Martti Sikiö?. Kysymysmerkillä varustettuja ei löydy Mikkelin arkistossa olevasta oppilasluettelosta. Opettajahan on Mirjam Hirvonen.

Essi Horttanainen ratsasti voittoon

Keravalainen ratsastuksenopettaja Essi Horttanainen o.s. Eklund voitti viime viikonloppuna Turussa järjestetyssä kilpailussa Kenraalin maljan kokonaiskilpailun ratsunsa Luzibärin kanssa.

Kilpailuihin eri sarjoissa osallistui yhteensä 800 ratsukkoa, joista 70 lähti Kenraalin Maljaan.

Essi on juuri palannut äitiyslomalta takaisin kilpakentille, huippukuntonsa hän sanoo saavuttaneen-

sa ahkeralla lenkkeilyllä, jumppaamalla ja käymällä punttisalilla.

Loistavan avauskilpailun jälkeen ratsukko jatkaa GP-kilpasarjaan, jonka seuraava kilpailu järjestetään ensi viikonloppuna Alahärmässä.

Essi Horttanainen on Antti Eklundin tytär, jonka sukujuuret johtavat Kurkijoen Rummunsuon Kaunelaan.

Vas. Olavi Kallioniemi, Svea Saarinen, Aila Normila, Lauri ja Kirsti Koho ja Kari Huittinen. Olavin ja Svean välissä näkyy seinällä Marjatta Auvisen sisaren Pirkko Springin tyttären Birgitin maalaama kurki, jonka Marjatta toi jo viime syksynä kouksemme maskotiksi. Aune Huittinen ja Tapio Nikkari eivät mahtuneet kuviin.

simmäisen kerran jo 1970 Käpylässä rataeläinlääkärinä. Silloin kuninkuuden saavutti ori Forte ohjissaan Ville Pernaa Pohjanmaalta ja kuningatartittelin tamma Tella, ohjastajanaan Veikko Okkola.

Vermossa olin järjestelytoimikunnassa 1992, jolloin kisattiin kuninkuusravien merkeissä. Ravikuninkuuden voitti silloin ori Ponseri ohjissaan omistaja/valmentaja Anssi Niininen ja kuningatarkisan tamma Vipu ohjastajanaan kasvat-taja-omistaja Sakari Vanha-Rauvola.

Oli hienoa olla jakamassa palkintopokaalia Sakarille, pitkän linjan satakuntalaiselle hevoskasvattajalle. Viime vuonna tamma Vipu siirtyi hevosten tuonilmaisiin ja kohta perään Sakari ihmisten tuonilmaisiin.

Hienoja ja unohtumattomia hetkiä olen saanut viettää hevosten ja hevosurheilun parissa!

Pertti Hartikka

Lähdetietoja:

-puh.keskustelut/ Aarne

Rauma ja Ilmari Ojala

-Kurkijoen historia, IV

osa, 1982

-Muistojemme Kurkijoki,

1952

-Suomen Hevosurheilu,

1968

-Ravikuninkaiden käskyn-

haltija, Kaarlo Partasen

muistelmat, 2003

-Suomenhevonon, Markku

Saastamoinen, 2007

-Raviurheilun maailma,

Vili Pesu, 2008

-Hevoset etukaarteessa,

Veijo Toivonen, 2008

-Suomen Hippos ry, netti-

tiedostot

Vas. Matti Löyhkö, Seija-Sisko Niemelä, Marjatta Auvinen ja takana Maila Lentolehto.

Tampereen Seudun Kurkijokelaiset kokoontuivat

Pidimme kevätkokouksemme kahvila Vatruskassa Snellmanin päivänä 12.5.2009. Aurinkoisesta säästä huolimatta paikalle oli tullut kaksitoista henkeä. Teemana oli Kurkijoen murre.

Muistelimme lapsena oppiamme murre sanoja. Olavi Kallioniemi esitti kirjoittamansa hauskan murrejutun karjalaisesta matkamiehestä. Lauri Koho kysyi, miksi tyttö ei ehkä ollut yhtä hauskan näköinen Savossa

kuin Karjalassa. Murresanonien tietokilpailussa tuli Olavi Kallioniemelle ja Lauri Koholle tasapeli.

Lauri Koho muisteli ravunpyyntiä Ihojoesta. Kerralla saatettiin lähettää kuusikin sataa rapua puulaa-tikoissa Viipuriin. Ihojoessa on vieläkin jokirapuja, joita Vätikässä kesäänsä viettävät Tauno Kiiski ja Vilho Hei-nonen pyydystävät elokui-seen rapujuhlaansa.

Tapio Nikkari

Mieluisa lahja

Kurkijoki-
isännänviiri

80 € + postitus
Pituus 4 m, yläosan
leveys 45 cm.

Kurkijokelainen
Koulukuja 7, LOIMAA
puh. (02) 762 2551
ja 050-521 3336

Alastaron tulusraudat siirtyivät historiaan

Kurkijokelaisia kunnalliselämässä

Vuoden 2008 viimeisessä numerossa alkanut artikkelisarja käsittelee kurkijokelaisten osuutta sijoituskuntiensa kunnalliselämässä vuosina 1947-2008.

Alastaron tunnetut tulusraudat itsenäisen kunnan vaakunana siirtyivät historiaan vuoden 2008 lopussa, kun kunta liittyi Loimaan kaupunkiin. Aikakirjat kertovat, että Alastarosta muodostettiin Loimaan kappeliseurakunta vuonna 1688 ja itsenäinen seurakunta ja kunta vuonna 1869. Tämän vuoden alkaessa päättyi Alastaron kunnan lähes 140 vuotta kestänyt itsenäisyys ja kunnan noin 3000 asukkaasta tuli kaupunkilaisia. Onko Alastaron tarkempi määrittely nyt Loimaan Alastaron asumalähiö? Sen näyttää tulevaisuus.

Alastarolle asettui asumaan jatkosodan jälkeen karjalaisia, pääosaltaan kurkijokelaisia lähes tuhat henkilöä ja kunnan väkiluku kohosi 4800 hengestä yli 5700 henkilön. Alastarolle sijoittuneet kurkijokelaist olivat mm. Ihojärven, Rummunsuon, Soskuan, Marianvaaran ja Luhovaaran kyllistä. Siirtokarjalaisten tiedonimisen, vuonna 1970 painetun kirjan mukaan Alastarolle jäi asumaan kurkijokelaisten lisäksi ainakin 12 muun Karjalan pitäjän asukkaita, mm. Sakkolasta ja Metsäpirtistä.

Muiden kurkijokelaisten sijoitusalueiden kuntien tapaan Alastarolle sijoittuneet karjalaiset menivät vuoden 1947 kunnallisvaaleihin omana vaaliliittonaan ja sen jälkeen eri puolueiden listoilla. 1948 aloittivat valtuustokautensa Onni Salminen ja Pekka Sarolah-

ti. Kolmen vuoden kuluttua valituiksi tulivat Arvi Jääskeläinen, Uno Hämäläinen ja Juho Savolainen. Vuoden 1954 alusta alkaneen kauden valtuutetut olivat Uno Hämäläinen, Onni Salminen, Arvi Jääskeläinen ja Pekka Sarolahti. Seuraavissa vaaleissa valittiin vuonna 1957 alkaneelle kaudelle edelleen Uno Hämäläinen ja uusina valtuutettuina Antti Kaartinen, Toivo Koho ja Onni Salminen. Seuraavissakin vaaleissa menestys jatkui, sillä vuonna 1961 valtuustokauttaan jatkoivat Uno Hämäläinen ja Toivo Koho ja uusina aloittivat Reino Sarolahti ja Kalle Tilli. Seuraavissa vaaleissa ”tuli takkiin” sillä 1965 valtuutettuja saatiin vain kaksi, Uno Hämäläinen ja Kalle Tilli. Kestovaltuutettu Uno Hämäläinen jatkoi myös vuonna 1969 valtuustokauden, parinaan nyt Kaarlo Mykkänen. Vuonna 1973 alkaneella valtuustokaudella ainoana karjalaisedustajana oli Kalle Tilli ja neljän vuoden jälkeen Kaarlo Mykkänen. Seuraavat vaalit toivat vaalivoiton sillä vuonna 1981 alkavalla valtuustokaudella oli taas kolme edustajaa, Kaarlo Mykkänen, Vilho Kuosa ja Eero Jääskeläinen. Seuraavalla kaudella joka alkoi vuonna 1985 jatkoivat Vilho Kuosa ja Eero Jääskeläinen. Vuonna 1989 jatkoi Eero Jääskeläinen ja uutena toisen sukupolven karjalainen Timo Heikkinen. Neljän vuoden kuluttua tämä kak-

Alastaron kunnanvirastossa toimii nykyisin Loimaan tekninen- ja ympäristöpalvelukeskus.

sikko täydentyi kolmikoksi kun uutena tuli mukaan myös toisen polven karjalainen Pentti Jussilainen.

Kaksikko Heikkinen – Jussilainen jatkoi vielä kolme seuraavaa kautta. Heidän toimikautensa päättyi vuoden 2008 lopussa Alastaron liittyttyä Loimaan kaupunkiin.

Valtuutetuista ”pitkäikäisin” on ollut Uno Hämäläinen sillä hänen kautensa kesti kaikkiaan kuusi vaalikautta, Timo Heikkinen oli viisi kautta, Pentti Jussilainen ja Eero Jääskeläinen neljä kautta, Kaarlo Mykkänen kolme kautta ja muut kaksi tai yhden kauden. Kunnanvaltuuston puheenjohtajiksi ovat yltäneet Onni Salminen ja Pentti Jussilainen.

Kunnanhallituksessa ovat vuosikymmenien mittaan toimineet eri pituisia kausia Arvi Jääskeläinen, Onni Salminen, Toivo Koho, Aapro Ukkonen, Eero Kuosa, Vilho Lankinen, Kalevi Koho, Eero Jääskeläinen, Timo Heikkinen, Pentti Jussilainen ja Sylvi Kiviranta. Pentti Jussilainen toimi kunnanhallituksen puheenjohtajana nelivuotiskauden 1997-2000.

Kurkijokelaisuus kirkastunut ikävuosien karttuessa

- ”Vuosisirenkaiden” kart-

tuessa elämänpuussa on kurkijokelaisuus tullut jostakin syystä enemmän esille ajatuksissani. Mummoltani kuulin lapsena kertomuksia Kurkijoelta ja vanhempieni kotikylästä Rummunsuolta. Ne olivat ajan kultaamia kertomuksia menneestä ajasta siellä. Vähitellen ne painuivat lähes unohtuiksi, mutta ovat palautuneet iän karttuessa mieleeni. En ole vielä käynyt Kurkijoella, mutta luultavasti menen lähivuosina, sillä 6-vuotias poikamme Aleksi on jo kiinnostunut sukujuurista ja kysellyt, että koska mennään käymään Kurkijoella, kertoi Pentti Jussilainen, joka on syntynyt Loimaalla 1960 ja asunut Alastaron Virtaalla jo monet vuodet.

Pentti Jussilainen, nykyään Euromaster – nimisen firman aluejohtaja, kertoo ”joutuneensa” kunnallispolitiikkaan siten, että aikanaan pyydettiin ehdokkaaksi kunnallisvaaleihin. Nostetta oli niin, että vuoden 1996 vaaleissa aukeni valtuustopaikka, joka sai jatkoa myös kaksissa seuraavissa vaaleissa. Hän toimi valtuuston puheenjohtajana vuodet 2001-08.

- On myönnettävä, että mielenkiintoistahan se oli, toimiminen kunnallispolitiikassa. Siitä huolimatta, että viime vaiheessa tulikin ajoittain ”lunta tupaan”

kuntaliitosasiassa. Elämässä pitää kuitenkin aina katsoa pitemmälle tulevaisuuteen ja sinne eivät kaikki näe samalla tavalla ja joskus monilla ihmisillä järki ja tunteet ovat ristiriidassa. Ajoittain tämä on tuntunut raskaaltakin, mutta erästä tunnettua kenraalia siteera-ten sanoisin, että joukkoja johdetaan edestä, määritteli Pentti Jussilainen.

Hänen mukaansa osallistuminen varsinaisen työn ohessa yhteisten asioiden hoitamiseen ovat olleet elämän yliopisto. Sillä on ollut annettavana monipuolista elämäkokemusta.

Elämäkokemusta Alastarolla on hankkinut monien muiden lisäksi myös kurkijokelaista sukua oleva Leila Pöllänen, os. Laukkanen. Hän on toiminut Alastaron kunnanvirastossa vuodesta 1961 lähtien eri tehtävämikkeillä noin 45 vuotta. Hänen miehensä Eino Pöllänen, myös kurkijokelaista sukujuurta, toimi kunnan rakennusmestarina ja viimeksi teknisenä johtajana vuodesta 1981 lähtien äskettäin tapahtuneelle eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

Leila Pöllänen toimi ansiokkaana avustajana perehtyessään tämän jutun lähdemateriaaliin.

Arvi Heinonen

Pentti Jussilainen on kiireinen mies, mutta ehtii välillä heittää vapaallekin.

Leila Pöllänen esittelee valtuuston puheenjohtajien kuvarivistä.

Loimaan lukio
Keväällä 2009 Loimaan lukiosta valmistuu 87 uutta ylioppilasta. Heistä on 82 lukion omia opiskelijoita ja 5 LOIKKY:n opiskelijoita. Heidän lisäksi seitsemällä kokeilalla on mahdollisuus valmistua mikäli he saavat lukion oppimäärään vaadittavat kurssit kokoon ennen lukuvuoden päättymistä. *Aaltonen Eero, Ansio Sarri, Eklund Eevi, Eskola Jukka, Eskola Maria, Haveri Ville-Veikko, Helander Erno, Hoffrén Viljami, Huhti Juho, Inkeroinen Ermo, Jauhiai-nen Mia-Maria, Jokinen Emmi, Kallio Maria, Kannisto Ida-Maria, Kannisto Jenni-Julia, Kara Katariina, Karjalainen Juuso, Kemi Mikko, Kenttälä Kimmo, Ketonen Tuomas, Koivisto Katri, Koivis-to Sanni, Kopra Johan, Kotiniemi Anni, Kurkinen Lauri, Kuusela Mikko, Kärki Ilpo, Lankinen Maria, Launonen Mikko, Lehtinen Aku, Lehtinen Emmi, Leinonen Viivi, Lepistö Noora, Lepola Akseli, Lep-pämäki Niko, Levonen Janne, Lindholm Minttu, Lindsten Frans, Lukka Johanna, Manninen Monika, Merta Vilma, Mutka-la Merita, Mäkeläinen Johanna, Mäkilä Elina, Mäkinen Johanna, Mäkiö Aaro, Mäntysaari Ville, Ninimäki Sini, Ojanen Timo, Onnela Johannes, Peltomäki Tiia, Pirttimäki Paula, Pitkänen Outi, Poski-parta Matti, Poso Anni, Poso Enni, Prusi*

Minna, Rastas Heta, Riikonen Janne, Rinne Veikko, Riponiemi Eero, Saarikallio Kaisa, Saarinen Anna, Saastamoinen Tuomas, Seppälä Tuomas, Sillstén Kati, Siren Jaakko, Skogström Lotta, Suomela Sara, Suvitie Henri, Takala Annika, Talvitie Ville-Veikko, Tamminen Joose, Toiviainen

Mikko, Tunkkari Anna, Tuominen Jussi, Wallin Karoliina, Vanhanen Kalle, Vie-raankivi Iita, Vitikka Sakari, Vuokko Anni, Vuolle Anne, Vuorinen Essi, Vähämäki Tuija, Välimäki Hanna-Leena, Yli-Puntari Jenni, Äyväri Eveliina

Elisenvaaran lukio
Elisenvaaran lukiosta valmistuu yhteensä 46 uutta ylioppilasta tänä keväänä, heistä 3 suoritti tutkinnon etälukiassa. *Aalto Petteri, Alikeskikylä Rosa-Maria, Arojoki Jesse, Eklund Lauri, Heikkonen Satu, Helttula Anna, Järvinen Tuula, Kangas-Korhonen Minna, Kantola Terhi, Kattelus Juuso, Kemiläinen Tino, Khoch-kieva Natasha, Kinnunen Miika, Kumpu-nen Ilmari, Lagerbohm Henna, Lehtonen Satu, Leskinen Iiris, Lusenius Juha-Matti, Marttila Kati, Muurinen Marianne, Mäki Eeva, Nieminen Taru, Ojanen Anni, Peippo Annika, Pullinen Jaakko, Pääkkönen Riik-ka, Rantala Nelli, Rantanen Heidi, Riitamo Maarit, Rokka Pauliina, Santanen Kaisa, Savo Matti, Sinisalo Turkka, Suomi Toni, Syrjälä Pauli, Säylä Eero, Taavo Taija, Tamminen Ekku, Tamminen Sakari, Tilka-nen Samuel, Tuominen Tatu, Viitala Juho, Virrasoja Piia, Kivilä Anni Koskinen Leila Soikkeli Kirsti.*

Julkaisemme mielellämme tietoja uusis-ta ylioppilaista ja muista valmistuneista, joiden juuret johtavat Kurkijoelle tai Hii-tolaan joko valokuvalla tai ilman. Myös muut perheutiset ovat tervetulleita ja muistatthan, että nämä uutiset julkais-taan ilmaiseksi!

Kaunis aurinkoinen sää tervehti Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä kokoontunutta väkeä Hietaniemen hautausmaalla Helsingissä

Tilaisuuden järjestely-vuorossa oli Viipurilainen osakunta. He olivat kut-suneet seurakuntapastori Otto Alasen Taivallahden evl. seurakunnasta ja isä Heikki Huttusen Helsingin Ortodoksisesta seurakun-nasta puhumaan ja laulu-kuoro lauloi isä, kanttori Petri Hakosen johdolla. He olivat Pyhän Hermannin or-todoksisesta seurakunnasta Tapiolasta Espoosta

karjalaisyhteisöjen liput ja airueet, Viipurilaisen ja Karjalaisen osakunnan liput ja airueet olivat läsnä kun-nioittamassa tilaisuutta. Vaikuttavan ulkoilmatilaisuuden jälkeen siirryttiin kahvitilaisuuteen Viipu-ri-laisen osakunnan uusiin tiloihin. Viipurilaisen osa-kunnan ja Karjalaisen osa-kunnan edustajat esittelivät meille tiloja. Kiitos esittelystä ja hy-vin järjestetystä kahvitilai-

suudesta! Pääkaupunkiseudun Karjalaisyhteisöt Pääsky ry:n puheenjohtaja Anja Lehtinen kertoi kesäkodin toiminnasta. Kesäkodin remontti alkaa olla loppu-suoralla, mm. ikkunat ja osa lattioista on uusittu. Hän toivoi, että mahdollisimman paljon kesäkodin tiloja käy-tettäisiin erilaisiin tapahtu-miin. Kesäkodin varaukset voi tehdä puhelimitse 0400 705 959.

Seppeleen lasku Karjalaan jääneiden vainajain muistomerkillä Vampulassa

Kuvassa Erja Tenhu Vampulan kappeliseurakunta, Asko Ritakallio Huittisten kaupunki, Mirja Uotila Vampulan Karjalaiset. Havuseppeleessä on Karjalan värit, puna-mustat nauhat ja teksti: Karjalaan jääneiden san-karivainajain muistoa kunnioittaen Huittisten kaupunki ja Vampulan kappeliseurakunta. Muistomerkki on Vehmaan punaisesta graniitista tehty risti, joka on paljastettu 3.6.1951. Siinä on teksti: Tämä patsas on pystytetty säilyttämään vuonna 1944 Vampulaan siirrettyjen kurkijokelaisten kotiseudun multaan haudattujen omaisten pyhää ja kallista muistoa. Herrassa yhdymme me yhtehen. Kuva: Mauno Kotamäki

Leht tul iha ku yllättäi en muistant ies vuotellakkaa. Se toiki mielee kevväimen joko siel lehtii puu?

Tekkööt taas lähtöö Kurkjo vel ovatki utalii, jaksaat marhuta niiku luvattuu maaha vaik ei tonttiikkaa ostaa saaha.

Ei taija mielest ikävä lähtii vaik sin mänis mukkaa mut saisha reissus yhes haastaa ja kois ikäväs iteksee itkii.

Anna

Karjalaiset kesäjuhlat Kuopiossa 12.-14.6.2009

Ohjelma

Perjantai 12.6.

- 11.00 Kukkiivat roudan maat -kesäjuhla-seminaari, Kuopion kaupungintalon juhlasali, Tulliportinkatu 31
- 16.00 Matka valtakunnalliseen Asutus-museoon Lapinlahden Alapitkälle bussilla, paluu Kuopioon klo 19.30
- 20.00 Laivaristely Kallavedellä, M/S Queen R Kuopion matkustajasatamasta, ohjelmassa karjalainen karaoke ja yhteislaulua

Lauantai 13.6.

- 9.00 Karjalainen tori ja näyttelyt avautuvat, Kuopion klassillinen lukio, Opistotie 1
- 10.00 Kyykkäkilpailut, Kuopion keskuskenttä, Kaartokatu
- 10.30 Valtakunnalliset piirakkamestaruuskilpailut, Hatsalan klassillinen koulu, Opistotie 3
- 10.30-15.00 Ruokailu, Kuopion klassillinen lukio, Opistotie 1 ja Hatsalan klassillinen koulu, Opistotie 3
- 11.00 Karjalan maraton, Kuopion keskuskenttä, Kaartokatu
- 11.00 Kuorokavalkadi, Kuopion klassillisen lukion juhlasali, Opistotie 1
- 15.00 Avajaiset, Kuopion jäähalli, Hannes Kolehmainen katu 4
- 17.00 Opastettu kaupunkikiertoajelu, Ortodoksinen kirkkomuseo, Karjalankatu 1
- 17.30 Hannu Brelon karjalankielinen konsertti, Kuopion kansalaisopisto, Puistokatu 20
- 18.00 Iltakirkko, Kuopion tuomiokirkko, Vuorikatu 17
- 18.00 Vigilia, Pyhän Nikolaoksen katedraali, Sepänkatu 7

- 19.00 Kansantanssikonsertti, Kuopion klassillisen lukion juhlasali, Opistotie 1
- 19.00 Näyttelyt sulkeutuvat
- 20.30 Iltamat, Kuopion klassillisen lukion juhlasali, Opistotie 1
- 20.30 Viipurin Lauluveikkojen konsertti, Kuopion tuomiokirkko, Vuorikatu 17

Sunnuntai 14.6.

- 9.00 Näyttelyt ja Karjalainen tori, Kuopion klassillinen lukio, Opistotie 1
- 9.00 Kunnianosoitukset Evakkotie-muistomerkillä, sankarihaudoilla ja Karjalaan jääneiden muistomerkillä
- 9.30 Liturgia, Pyhän Nikolaoksen katedraali, Sepänkatu 7
- 10.00 Messu, Kuopion tuomiokirkko, Vuorikatu 17
- 11.30 Kulkueen järjestäytyminen, Kuopion kauppatori
- 12.00 Juhlakulkue kauppatorilta Väinölänniem stadionille
- 12.00 Ruokailu alkaa, Väinölänniem stadion
- 14.30 Päiväjuhla, Väinölänniem stadion

Lisätietoja:

Karjalaisseurojen Kuopion piiri ry: <http://www.kuopionkarjalaisseurat.net/>
Kari Koslonen, p. 050 576 9341, kari(at)koslonen.fi, Mirja Tiitinen, p. 040 5921 127, mirja.tiitinen1(at)luukku.com, Ritva Lampainen, p. 044 5280496, ritva.lampainen(at)koti.fimnet.fi
Karjalan Liitto, (09) 728 8170, toimisto(at)karjalanliitto.fi

Vanhoja hautajaiskuvia

Seppeleen nauhassa lukee: "Kirstille, kaipauksella muistellen. Kiltalanniemeläiset" Valokuva on Pekka Kiiskin kokoelmassa. Meillä ei ole mitään tietoja kuvan henkilöistä eikä ajankohdasta.

Kuvat 2 ja 3 saattaisivat olla samasta tilaisuudesta. Ne on liimattu albumiin vierekkäin. Ei ole mitään tietoja henkilöistä tai ajankohdasta. Pekka Kiiskin kokoelma.

Kuva no 3 ja 2 voisivat kuulua yhteen. Ei ole tiedossa ketä kuvan henkilöt ovat eikä myöskään milloin ja missä hautajaiset ovat olleet. Pekka Kiiskin kokoelma.

Jos tuttuja kasvoja löytyy tai tiedossanne on jotain asiaan liittyvää, pyytäisin ottamaan yhteyttä lehden toimitukseen tai Marjaliisa Laineeseen, puh. 050-52 80 110

Toisiin Heikin hillerinnahkojen myynti

Mistä hän ne hillerinnahat oli saanut, sitä nykyisten kaupungistuneiden ihmisten on vaikea käsittää.

Niinpä minun on hieman valaistava asiaa. Hilleri on erittäin valpas ja ovela ja ihmisiä karttava eläin. Sen uhkeaa ja ylellistä turkkia moni hienostunut rouva ja herrakin kaipaavat kohotamaan asuaan. Niin se on sitten saanut taitavat metsästäjät jäljilleen. Tällaisia metsämiehiä meidän kylässä olivat toisiin Heikki ja meidän Jussi ja Pekko.

Hillerit pyydettiin talvela, ja nahat laitettiin huolella myyntikuntoon. Sitten tuli löytyä nahoille ostaja, joka maksoi niistä kunnan hinnan. Sellainen haettiin markkinoilta.

Nyt oli Viipurin markkinat tulossa. Toisiin Heikki teki markkinoille lähtöä. Hän laittoi tarkoin käsitellyt nahat kerroksittain matkaskiini ja lähti kaupunkiin.

Meidän Mikko oli silloin Kirkkomusiikkiopistossa Viipurissa. Niinpä Heikki käveli suoraa päätä Mikon opiskelija-asunnolle, tapasi Mikon ja niin lähtivät nuoret miehet kohti markkinapaikkaan.

Elämää ja liikettä oli nyt joka puolella. Maalaisia oli runsaasti, olivat lähteneet hevosineen ja kuormineen kaupunkiin, myymään ja ostamaan.

Paitsi torikauppiaat olivat markkinapaikalla levittäneet tavaransa pöydille kiertävät kauppasaksat, niinkuin näitä

vanhastaan nimitettiin. Näkyi siellä koreja ja vemppeleitä, oli naisten ja miesten käsityötuotteita, oli leivonnaisia, juustoja ja voita, oli myös lihaa, kalaa ja metsäriistaakin.

Mutta meidän nuoria miehiä eivät markkinoiden nähtävyydet kiinnostaneet, he hakivat kauppasaksaa, joka ostaa turkkia. Ja löytyihän se. Jo kaukaa näkyi myyntipöytä ja katos, jossa oli esillä ketun, sauron ja kärpän nahkoja. Oravan nahkoja oli suorastaan valtaisa pino.

Heikki ja Mikko astelevat lähemmäksi myyntipöytää, katselevat siinä vähän aikaa tapahtumien kulkua. Sitten Heikki siirtyy myyntipöydän viereen ja kysyy: "Ostatteko te hillerin nahkoja?"

-Tottahan niitä ostetaan. Näytäpä millaista tavaraa sinulla on.

Heikki avaa laukun, ottaa päältä paperin ja kääntää esille sisällön. Siinä on kolme hillerin nahkaa. Ostaja on tarkkasilmäinen, mutta tutkii kuitenkin nahat huolella. Hän tarjoaa hinnan. Se ei Heikkiä tyydytä. Käydään tinkiminen ja vihdoin päästään sopimukseen. Ostaja

ojentaa rahat. Heikki laittaa ne kukkaroonsa.

Mutta ei näytelmä tähän lopu.

Heikki vetää paperin matka-askin päältä ja sanoo: "Ostatteko vielä hillerin nahkoja?" Edellistä komeammat nahat ovat nyt esillä. Ostaja nauraa hohottaen.

-Että sinä nuori mies osaat! Näistä on pakko maksaa parempi hinta.

Kauppa syntyy ja Heikki panee rahat kukkaroonsa.

Mutta sitten Heikki ve-

tää edelleen paperin laukun päältä ja sanoo: "Ostatteko vielä hillerin nahkoja?" Parhaimmat ovat nyt esillä.

Ostaja kiljuu täyttä kurkkua: - Donnerwetter (saksalainen kirosana "tuhattulimmaista") - sakramenttu - sinä kymmenen vemmeltä ja publikaani, sinä ovelampi kuin hilleri ja kärppä! - Minä maksan näistä korkeimman hinnan eikä sinun tarvitse tinkiä.

- Sinä mene ja tuo minulle taas hillerin nahat!

- Olipa se näytelmä. sanoo Mikko, ei tällaista joka päivä näe.

Tyytyväisin mielin he astelevat Mikon asunnolle, josta Heikki aloitti kohta kotimatkan.

Esko Miikkulainen

Tämän kertomuksen tapahtumien kulun kuulin Mikko-veljeltä ja panin sen omine näkemyksineni paperille.

kuvaaja: Malene Thyssen, Wikipedia

Irja Vehmasen kirjoittama sarja: osa IV

Mummon
arkun
tarinoita

Jälleen aukaisen arkun kannen. Sieltä tuli käteeni Anni-tädin kirjoitus ajasta, jolloin Jussi-eno lähti kohti suurta Amerikkaa onneaan etsimään. Vai lähtikö jotain pakenemaan? Anni-tädin jäämistössä oli nimittäin kirjeitä uusikaupunkilaiselta naiselta, joka oli ollut Turussa samaan aikaan, kun Jussi-eno sotaväessä. Oli kaunis kirje enolle ja sitten Anni-tädille, joista

ilmeni, että nainen odottaa lasta ja sai-kin sitten aikanaan pojan. Selvittelin tätä asiaa n. seitsemän vuotta ja sain selville, että serkkupoika on olemassa. tarina on julkaistu Kurkijokelaisessa 10.2.2006 otsikolla ”Palattu serkku”. Näin Anni-täti kertoo tunnelmista enon lähtiessä ja jotain hänen siellä olos- taan:

Mummon arkku,
arkussa vuosilu-
ku 11.4.1871.

Se oli synkkä syksyinen lokakuun ilta v. 1925, kun veli-Jussi ja Tepon Niku (Klementjeff) lähtivät sinne rapakon taakse, sieltä aaltoloilta onneansa etsimään, kuten eräässä laulussa sanotaan.

Siihen aikaan se matka tehtiin laivalla ja kesti muistaakseni melkein kaksi viikkoa. Jo siinä matkan aikana ehti ajatella koti-ikävää ja arvailla, mitähän tulevaisuus tuo tullessaan siellä vieraalla maalla niin nuorille pojille. Niku tosin oli muuttaman vuoden veljeäni vanhempi. Mutta veli-Jussi oli juuri armeijasta pois päässyt, että se asevelvollisuuskin oli suoritettu ja siinä mielessä oli poika vapaa lähtemään.

Vaan taisipa se lähtö sittenkin tuntua kovin ikävältä, kun joutui jättämään kodin, äidin ja sisarukset. Jussi oli kovin herkkä luonteeltaan ja meidän kaikkien sisarusten suhde niin lämmin ja läheinen. Oli niin vaikea erota silloin pimeänä syysiltana. Veli-Jussi oli ahkera laulamaan ja viheltämään, se viheltäminen muistutti suorastaan satakielen laulua.

Armeijasta tultuaan hän toi aivan kuin tuliaisiksi silloisen uuden laulun: ”Valkeiden tuomien hurmaavat kukkaset taas ovat tuoksua täynnä...” Niitä viimeisiä kuukausia kotona ollessaan hän melkein taukoamatta lauloi tuota Orpojan vals-

sia: ”Ohdakkeist astua on orpopojan tie, tie pitkä ja mittaamaton”. Toinenkin laulu oli hänelle hyvin rakas: ”Vielä nytkin muistan viljapellot laajat, niityt, kukkanurmen, lammen siintävän”. Ehkä hän lauluillaan toi meille julki, mitä mielessä silloin liikkui. Niitä kauniita tunteellisia lauluja kuunnellessamme äiti ja me nuoremmat sisarukset salaa pyyhkäisimme kyyneleen silmistämme, että hän ei huomaisi, miten ikävältä meistä tuntui erota hänestä ja varustaa lähtemään sille pitkälle matkalle.

”Jussi-eno lähti kohti suurta Amerikkaa onneaan etsimään. Vai lähtikö jotain pakenemaan?”

Varmaan kuitenkin äiti on tuntenut suurinta surua lapsestaan, kun hän ei voinut yhtään nukkua viimeisenä yönä Jussin kotona ollessa. Ajatteli vain ja hiljaisiin hetkin rukoili pojalleen Korkeimman siunausta ja menestystä sille pitkälle matkalle kohti tuntematonta tulevaisuutta. Mutta äiti kertoi, ettei tullut uni Jussinkaan silmään sinä yönä, kun viimeistä yötä siellä lapsuuskodissaan oli.

Oli kulunut yli 30 vuotta, kun veli-Jussi tuli käymään Suomessa. Se taisikin olla ainoa matka tänne kotimaahan. Hän oli silloin jo aika

sairas. Kyllä se oli sanoin-vaamaton hetki, kun tavattiin niin pitkän ajan jälkeen! Oli valoisaa jälleennäkemisen iloa ja riemua, mutta oli myös monen monia muistojen hetkiä ja kyyneleitä loputtomiin. Siinä kaikessa ilo ja suru olivat seuranamme. Ei sitä kaikkea osaa edes sanoiksi pukea, sen vain voi tuntea omakohtaisena kokemuksena noin pitkän ajan kuluttua veljeä tavatessa.

Sitähän se tuntui veli-Jussi niin katkerasti surevan, kun ei ollut tilaisuutta mennä sinne Otsanlahdelle lapsuuden kotia ja synnyinseutua katsomaan. Ehkäpä siellä ulkomailla olevilla ihmisillä on jokaisella omat pulmansa voitettavana, joista täytyi jotenkuten selvitä.

Niin oli veli-Jussillakin. Hän sanoi, että sukunimen takia on hänellä ollut äärettömän paljon vaikeuksia, kun se nimiasia siellä käsiteltiin toisella tavalla kuin täällä Suomessa. Mutta hänen periaatteensa ja rakkaus vanhempiensa kohtaan oli niin suuremmoinen, mitä harvoin tavannee ihmisellä vaikeuksien keskellä vieraalla maalla. Hän sanoi, että hänellä ei ole muuta isän perintöä kuin nimi ja uskonto ja niistä hän ei koskaan luovu. Tulokoon mitä hyvänsä, hän kärsii sen asian takia kaiken loputtomiin. Tunsin suurta ihailua hänen periaatteestaan, kuinka rakkaana ja kalliina hän vaali isän perintöä siellä vieraassa maassa monien vaikeuksien keskellä, ”säilytä poikani isäsi käsky, äläkä hylkää äitisi opetusta” (Sananl. 6:20).

Onhan hänellä ollut tosin

Jussi-eno autoineen jollakin lomamatkalla Kanadassa, vuosiluku ei ole tiedossa.

Laivakortti on päivätty Oslolla 24.10.1925. tekstinä: Lähtemme tänään tästä kaupuntista Atlannille..... Terve taas

onneakin mukana, kun on löytänyt niin hyvän avio-

”Veli-Jussi oli ahkera laulamaan ja viheltämään, se viheltäminen muistutti suorastaan satakielen laulua.”

puolison, joka nyt hoitaa ja huolehtii kaikesta veli-Jussin sairauden aikana. Se kaikki on ollut suurta

onnea ja Korkeimman siunausta siellä orpopojan ohdakkeisella tiellä. Tunnen sitä Milma-rouvaa kohtaan suunnatonta kiitollisuutta, kun on hyvä puoliso ja auttaja sairaalle veljelleni. Sen olen oppinut ymmärtämään Milman kirjeistä, että hän on valmis auttamaan sitä ihmistä, joka apua tarvitsee. Se kaikki kuvastaa jalon ihmisen luonnetta ja henkistä

rikkautta.

Vähän tämän jälkeen sain kuulla, että veli-Jussin mainen matka oli päättynyt. Se ohdakkeinen orpopojan tie oli loppuun kuljettu. Vaikka lienee ollut vaikeuksia nyt hän oli rauhan saavuttanut, eivätkä enää elämän surut ja murheet mieltä paina. On vain rauha ja hiljaisuus – väsynyt on saanut levon.

Tämä on viimeisiä Jussi-enosta otettuja kuvia, kotipihalla vaimonsa Milman kanssa.

Jussi ja Milma Terentjeffin koti Kanadassa.

Moskovan television lähetyksessä Sukulaiset kohtaavat ensimmäistä kertaa

Mieheni setä Kaarlo Ovaska oli mennyt Neuvostoliittoon vuonna 1924 työn haakuun tai seikkailu mielessä. Hän meni siellä naimisiin ja lapsia oli ainakin kaksi. Kaarlo oli kirjeenvaihdossa äitinsä Johannan, jota Hannaksi kutsuttiin, kanssa. Kirjeet olivat hävinneet, jäljelle oli jäänyt vain kaksi valokuvaa. Toisessa on topakka tyttö ja takana teksti ”Nelly on ikää 3 vuotta ja 1 kuukausi...”. Toisessa kuvassa on kaksi lasta, tyttö ja poika, ei mitään tekstiä. Yhteys Kaarloon loppui joskus 1920-30 -luvun vaihteessa.

Kaarlون isä Juhana Ovaska on kuollut Kurkijoella 1937 ja haudattu sinne. Talvisodan aikana Hanna oli evakossa toisen poikansa Onni Ovaskan luona Ylivieskassa. Hän palasi takaisin Karjalaan jatkosodan aikana poikapuolensa Juho ja Kristiina Ovaskan perheen luokse. Hanna kuoli 1942 ja hänet haudattiin Kurkijoelle. Tässä oli kaikki se taustatieto, mikä meillä oli Kaarlo Ovaskasta.

Etsintä alkaa

Vuonna 1996 mieheni Arvi, Kaarlون veljenpoika, näki Seura-lehdessä jutun pikkupaavosta, joka oli löytänyt omaisensa. Arvi alkoi kysellä setäänsä Kurkijokelainen-lehden päätoimittaja Teuvo Ahokkaan kautta Petroskoissa asuvalta Eila Argutinalta ja Suomi-Inkeri seura ry:n etsintäpalvelu Timo Laakson kautta. Kum-

mastakin tuli vastaus – ei mitään tietoa.

Nelly pelastettiin ruumiskasasta

Itsenäisyyspäivän aamuna 2008 meillä soi puhelin. Timo Laakso kertoi, että nyt olisi tietoa Kaarlo Ovaskasta. Kaarlo oli mennyt naimisiin Jefrosina Marovan kanssa ja ottanut vaimonsa sukunimen, näin hänestä tuli Karl Ivanovitsh Marov. Perheessä oli viisi lasta, Nelly, Eino, Arne ja kaksi muuta, joiden nimestä ei ole tietoa. Kaksi lapsista oli kuollut pienenä. Karl Marov oli vangittu Stalinin vainoissa ja ammuttu 1938. Myöhemmin hänet on rehabilitoitu eli todettu syyttömäksi.

Perhe joutui Leningradin piiritykseen ja kuoli nälkään ja kylmään, paitsi Nelly. Laivaston miehet näkivät ruumiskasassa tytön, joka liikkui vähän, sotilaat säälivät häntä ja ottivat mukaansa. Nellystä tuli laivaston kokki. Hän oli ainoa siitä perheestä, joka selvisi sodasta hengistä. Nelly kuoli 1986.

Nellyllä oli yksi poika Vladimir.

Kohti Moskovaa

Moskovan televisiossa pyörii Zhdi Menja-niminen ohjelma, jossa venäläiset etsivät kadonneita sukulaisiaan. Siihen ohjelmaan Vladimirin tytär Julija Vladimirovna Voltshenskova otti yhteyttä saadakseen tietää sukulaisistaan. He tiesivät, että Vladimirin isoisä oli suomalainen,

Nellyn kuvan takana on teksti: Nellyllä on ikää 3 v ja 1 kuukausi kun otettiin tämä kuva. Leningrad 22/XII 1928. Nelly pelastui ainoana perheestään Leningradin piirityksestä.

mutta eivät nimeä, eivätkä mistä päin Suomea hän oli kotoisin. He olivat etsineet sukulaisia jo Nellyn eläessä. Kysely tuli Timo Laaksolle, joka muisti nimen Ot-sanlahti, joka oli Kaarlون syntymäpaikka. Hän löysi Arvin lähettämän kirjeen, pikkuihiljaa arvoitus alkoi ratketa.

Moskovan televisio kutsui Arvin ja minut ti-

laisuuteen, jossa kuvataan tähän lähetykseen tulevaa ohjelmaa. Matka alkoi Helsingistä yöjunalla kohti Moskovaa, aamulla olimme perillä. Rajalta jatkettaessa kohti Moskovaa, rata oli todella huonoa, Arvi sanoi: - Rautatie on yhtä huono kuin Karjalan maantiet.

Ehdimme katsella hie-
man Moskovaa, Kremlä, punaista toria ja niin upeaa ja kaunista tavarataloa, jol-

laista meiltä ei löydy ainutakaan, sekä ajaa Moskovan metrolla – joka oli elämys sinänsä.

Sitten lähetykseen! Me olimme lähettäneet kuvia ja kirjeitä etukäteen Moskovan televisioon. Teimme myös videon, jossa Arvi kertoo, että etsii setäänsä ja esittelee Kurkijoen karttaa. Hän näyttää kartalta Kaarlون kotipaikan sekä oman kotipaikkansa. Mukana videolla on myös Arvin sisar Aili ja veli Aaro. Nykyistä kotipaikkaamme Turkua oli myös filmattu jonkin verran.

Me tiesimme, mihin menemme ja mitä varten, mutta vastapuoli ei tiennyt meistä mitään. Se oli sen ohjelman juju!

Ensitapaaminen televisiokameroiden edessä

Lähetyksessä Julija kertoi, että he etsivät isänsä sukulaisia. Samalla takana alkoi pyöriä video, jonka olimme täällä Turussa tehneet. Vähitellen Vladimirin vaimolle ja tyttärille, Julijalle ja Ljudmilalle (he olivat mukana lähetyksessä), alkoi selvitä, mistä oli kyse. Arvi ja minut kutsuttiin sisälle ja meidät esiteltiin uusille sukulaisille. Se oli todella ikimuistoinen ja jännittävä hetki.

Ohjelman jälkeen tutustuimme paremmin uusiin sukulaisiimme. He pyysivät meitä kovasti käymään heille, koska Vladimir oli jäänyt kotiin. Vastasin, että se olisi vaikeaa, kun meillä ei ole yhteistä kieltä. He halusivat Timo Laakson mukaan ja

niin sitten lähdimme.

Televisiokeskuksesta lähtiessämme Julija laittoi Volvon kojelautaan navigaattorin ja ajoimme hotellille, otimme sieltä tavaramme ja Julija lähti ajamaan kohti heidän kotiaan. Se sijaitsi noin 15 km Moskovan rajalta pohjoiseen.

Aikamoinen koti se oli-
kin, suuri punainen, nelikerroksinen tiilitalo, joka oli varustettu mm. suomalaisella saunalla ja uimaltaalla. Keittiö ja kuntosali olivat alakerrassa, olohuone ja pienempiä huoneita keskikerroksessa, makuuhuoneet ylempänä. Meillä oli lämmin ja vieraanvarainen vastaanotto. Vladimir oli lämmittänyt saunan ja miehet saunoivat. Sen jälkeen alkoi ruokailu ja tarjottavaa oli monenlaista yllin kyllin.

Vladimirin perheeseen kuuluu vaimo Ljudmila, tyttäret Julija ja Ljudmila sekä poika Georgig, häntä emme tavanneet. Mukana oli myös Julijan tytär Angelina Valerjevna Maruntshak.

Puoli kolme aikaa aamuyöllä kävimme nukkumaan. Aamupalalla meille tarjottiin kaviaaria! He olivat hyvin ystävällisiä ja vieraanvaraisia. Ennen puolta päivää rouva ja tytär Ljudmila toivat meidät lentokentälle ja saattelivat kotimatkalle. Näin päättyi meidän Moskovan matkamme ja palasimme lentäen kotiin.

Sulatteleminen on vielä pitkäksi aikaa, mutta ilman Timo Laakson mukaantuloa, matka ei olisi onnistunut.

Liisa Ovaska

Vladimirin talo Moskovan ulkopuolella, talosta löytyi mm. suomalainen sauna.

Vladimirin perheen vieraana, vas. Vladimir Domin, vaimo Ljudmila Domina, Liisa ja Arvi Ovaska.

Näkökulmia

Lapinlahden kyläkirja on kannatettava ajatus

Kotiseutulehdessämme Kurkijokelaisessa julkaistiin 20.3.2009 vetoomus Lapinlahden kyläkirjan aikaansaamiseksi. Ajatusta ja on asetuttava kannattamaan.

Pakon edessä Neuvostoliitolle luovutettujen, Suomelle kuuluneen Karjalan maakunnan pitäjien ja niiden kylien historiaa on kirjoitettu lukuksiin kirjajulkaisuihin. Nimenomaan kyläkirjoja on kahden viime vuosikymmenen aikana julkaistu runsaasti. Olen seurannut tätä toimintaa heimolehtemme Karjalan uutisoimana ja käsitykseni mukaan esimerkiksi Antrea, Kivvenapa ja Kirvu ovat saaneet omat kirjansa lähes jokaisesta kylästään. Joukossa lienee sivumäärältään ja kuvitukseltaan uheitekin teoksia.

En ryhdy puntaroimaan sitä, miksei entisen Kurkijoen lähes neljästäkymmenestä kylästä ole yhdestäkään koottu omaa kirjaa. Syynä saattaa olla osaltaan alussa mainitussa vetoomuksessakin todettu teos Kurkijoki kylästä kylään. Kurki-Säätiö julkaisi tuon 470-sivuisen kirjan 1970-luvun alkupuolella Kurkijoki-Seuran

tekemästä aloitteesta ja sen kirjoitti filosofian tohtori Rainar Hakulinen. Hänellä oli apunaan toimikunta, johon kuuluivat V.O. Hakulinen, Helliikki Mattlar, Aune Raitio, Juho Toiviainen ja Uuno Varjus. Erinäisistä vaikeuksista huolimatta he saivat kootuksi ansiokkaan teoksen, jossa kylät maisemineen, asukkaaneen ja niiden toimintoineen on tiivistetty niin sanotusti pähkinäkuoreen. Lapinlahden kyläkuvausta oli alikirjoittanutkin täydentämässä omalta vähäiseltä osaltaan, tosin vaatimattomasti nimimerkillä Uuno. Lapinlahden kyläkirjan kirjoittaminen saattaisi sopia opinnäytetyöksi jollekin toisen tai kolmannen evakkopolven henkilölle. Kyseeseen voisi tulla myös toimikunta tai työryhmä. Aineistosta tuskin olisi puutetta. Ennen muuta olisi käytävä läpi kaikki Kurkijokelaisen numerot kuuden vuosikymmenen ajalta. Rainar Hakulinen toteaa kylien kirjansa esipuheessa tukeutuneensa myös osaltaan Kurkijokelaisessa julkaistun aineistoon, muisteluihin ja kyläkuvauksiin. Tosin muistinvaraisten tietojen

hän mainitsi olleen usein hyvinkin ristiriitaisia. Sellaisia ne olisivat vielä enemmän nyt, kun aikaa on kulunut monia vuosikymmeniä lisää. Sitä paitsi muistelijat ovat käyneet todella vähiin. Lisäksi olisi tietysti pengottava kaikki mahdollinen asiakirja-aineisto kirkonkirjoista alkaen.

Laskeskelin mielessäni suppean otannan kolmesta syntymäkyläni maalaistalosta, omasta perheestäni ja kahdesta lähinaapurin väestä. Syksyllä 1944 näiden talojen asujaimistoon kuului, silloin vielä sota-ym. tehtävissä poissaolevat henkilöt mukaan lukien, 16 asukasta. Tällä hetkellä heistä on laskujeni mukaan elossa 5, siis noin kolmannes, keski-ikä ollessa reilusti yli 80 vuotta. Esimerkiksi yksi veljistäni täyttää tätä kirjoittaessani 89 vuotta.

Lapinlahden evakuoitua asukaslukua ei mainita Hakulisen kirjassa. Asuttuja taloja oli joka tapauksessa nelisenkymmentä ja asukkaita niissä arvelujeni mukaan noin 150. Vanhin siskoni Katri Puputti piti tilastoa syn-

typeräisistä lapinlahtelaisista ja merkitsi muistiin heidän nimensä sitä mukaa, kun heitä siirtyi mannan majoille. Näitä merkintöjä en nyt kuitenkaan löytänyt hänen jäämistöstään. Siskoni asui eläkevuotensa Hirvikoskella ja kuoli 95 vuotta täytettyään vuonna 2005.

Palaan alussa mainitsemaani vetoomukseen Lapinlahden kyläkirjasta. Vetoomuksessa kerrotaan Marina Petrovnasta ja hänen halustaan yhteistyöhön kyläkirjan aikaansaamiseksi. Se on mielestäni varteenotettava näkökohta mahdollisista kielivaikeuksista huolimatta. Ehkä minulta on jäänyt huomaamatta hänen esittelynsä Kurkijokelaisessa. Heimolehti Karjala julkaisi 4.10.2007 hyvinkin puolen sivun mittaisen kuvitetun jutun Marinasta ja hänen miehestään Igor Petrovistä. Lehtijutun kirjoittaneen, hyvin tunnetun argeologi Pirjo Uinon mukaan he ovat perustaneet nykyisen Kurkijoen kotiseutukeskuksen ja tuntevat Kurkijoen esihistoriaa. Vuoden 2007 kesällä he löysivät ”kadonneen” kuppikiven Lapin-

lahden Masunmäeltä ja johdattelivat paikalle neljä suomalaista argeologia, Uinon lisäksi mm. Ville Laakson Turun yliopistosta. Luin jutun suurta mielenkiintoa tuntien.

Tätä kirjoittaessani olen katseellut sieluni silmillä entisen kotikyläni maisemia ja kahtakin huoneeni seinällä olevaa kuvaa syntymärannoiltani. Olen käynyt siellä evakkoon toistamiseen lähtemisen jälkeen yhden ainoan kerran. En pääse yli enkä ympäri absurdistä, järjettömästä tilanteesta ja se herättämistä kysymyksistä: miten ja miksi jokin ihmisten asuttama kylä voidaan rauhan oloissa toisten ihmisten toimesta niin totaalaisesti tuhota.

Kaikesta huolimatta tai juuri sen vuoksi entisen Kurkijoen kukoistaneen pitäjän nimekkäin rantapuolen kylistä, Vätikkä hiekkarantakylän ohella, ansait-sisi oman kyläkirjansa kertomukseksi ennen kaikkea niille, joiden juuret ovat siellä, Lapinlahdella.

Erkki Puputti

Sotatoimimia kirjojen lehdiltä

Suomalainen lentotoiminta molempien sotien aikana ei ole ollut niinkään vähäistä kuin monasti luullaan. Suomalaisen hävittäjälentäjien ”ykkösässä” Ilmari Juutilainen on kirjoittanut muistelmansa ”Punalentäjien kiusana”, jonka toimenpains on ilmestynyt 2003. Muistelmat oli niin mielenkiintoinen luettava, että se täytyi lukea yhtämittaisesti alusta loppuun asti, etenkin kun jo alkupuolella tekstissä mainittiin jatkosodan ajalta mm. ”Jalkaväkemme oli lyönyt radan poikki Jaakkiman ja Elisenvaaran väliltä ja tunkunut kiilan syvälle Lumivaaran suuntaan, josta jatkoi hyökkäystään Kurkijoelle päin. Vanjalle tuli häätä käteen ja se alkoi siirrellä joukkojaan Sortavalan-Lahdenpohjan tiellä. Lentueemme sai tehtäväkseen lähteä häiritsemään liikennettä tällä linjalla. JO muutaman minuutin kuluttua lähtökäskystä oli kahdeksan konetta

matkalla.”

Lentomestari Ilmari Juutilainen on pudottanut molempien sotien aikana ilmataisteluissa 94 vihollisen konetta, kertoo edelleen muistelmistaan: ”Kesäkuun 20. päivän aamuna neuvostoilmavoimat pommittivat Simolan risteysasemaa maksaen retkensä kolmellatoista alasammutulla pommikoneella.--- Saimme tuhollaiset kiinni Säkkijärven korkeudella. Pommikoneiden lisäksi neuvosto-osastossa oli maataistelukoneita ja Jak-9 hävittäjiä. Hävittäjien kanssa alkoi nopea, mutta sitä perusteellisempi välienselvittely. Ensimmäistä Jakia, joka kaartoi vastaani työnsin silmille viidellä putkellani, jotta kone tärisi.”

Sotapäiväkirjat varmaan kertoisivat, löylytettiinkö Elisenvaaran pommittajia vastaavanlaisesti vai oliko pommittajat samaa porukkaa Simolan ja Elisenvaaran asemien yllä? Venäläiset sotapäiväkirjathan kertoivat, että tämä kesäkuun 20. päivän pommitus oli kostoisku edellisen pommituksen alasammutusta venäläisen lentueen johtajasta. No nyt kostaessaan menettivät 13 konetta.

Kirjassa mainitaan 19 suomalaista lentäjää, jotka pudottivat yht. 714 viholliskonetta sotien aikana. Suomen ilmavoimilla on kaikkiaan 96 kansainvälisen luokituksen mukaista ”hävittäjä-ässä”. Kyseinen luku on amerikkalaisen Aces High-julkaisun mukaan maailmanennätys kansakunnan

väkilukuun suhteutettuna. Pudotustilastoihin hyväksyttiin ainoastaan todistetut alasampumiset, vihollisen ilmoittamat ja omien todistajien näkemät tapaukset, joten todellinen luku on paljon suurempi.

Elisenvaaran asemalla

Ähtäväläinen Kurt West on kirjoittanut kirjassaan ”Hurrit Itärintamalla” nuoren sotamiehen muistelmissa ruotsinkielisen pohjanmaalaisporukan JR 61 sotatoimista Itä-Karjalasta Kannakselle mm. ”19. kesäkuuta iltpäivällä lähti komppaniamme Alavoisesta. Luulen, että olimme 61:n viimeinen joukko-osasto, joka lähti Itä-karjalasta, missä olin viihtynyt kuukauden vaille kaksi vuotta. Junamatkasta

tuli dramaattinen. Seuraavana päivänä joutui rykmentti Elisenvaaran asemalla ilmahyökkäyksen kohteeksi tuloksena paljon tuhoa ja kuolemaa. Pahiten osui vanhuksia ja lapsia täyteen ahdettuun evakkojunaan, arviolta henkensä menettä-

neiden siviilien määrä oli noin 200. Eräs asemapäällikkö oli vuotanut venäläisille tiedot junien aikatauluista. Hän ei nähnyt seuraavaa päivää. Meidän junamme väisti hyökkäyksen, olimme taas kerran selviytyneet.”

Kirja oli alkuperältään ruotsinkielinen, mutta vasta nyt 2004 painettu Virossa suomenkielisenä, suomentaneet Maikki Ikonen ja Anna-Maria Nylund.

On hyvä, että Erkki Rahkolan ja Carl-Fredrik Geustin toimittamassa ”Vaiettu Elisenvaaran pommitus”-kirjassa on edellä mainittu tapauskin oikaistu. Kuitenkin tällaiset huhut jäävät elämään ja jollekin tutkijalle saattaa painettu sana olla totta vuosikymmenten jälkeen, ellei ole sattunut eteen oikaistu kohta asiasta.

Teuvo Ahokas

Lomalla sattuu...

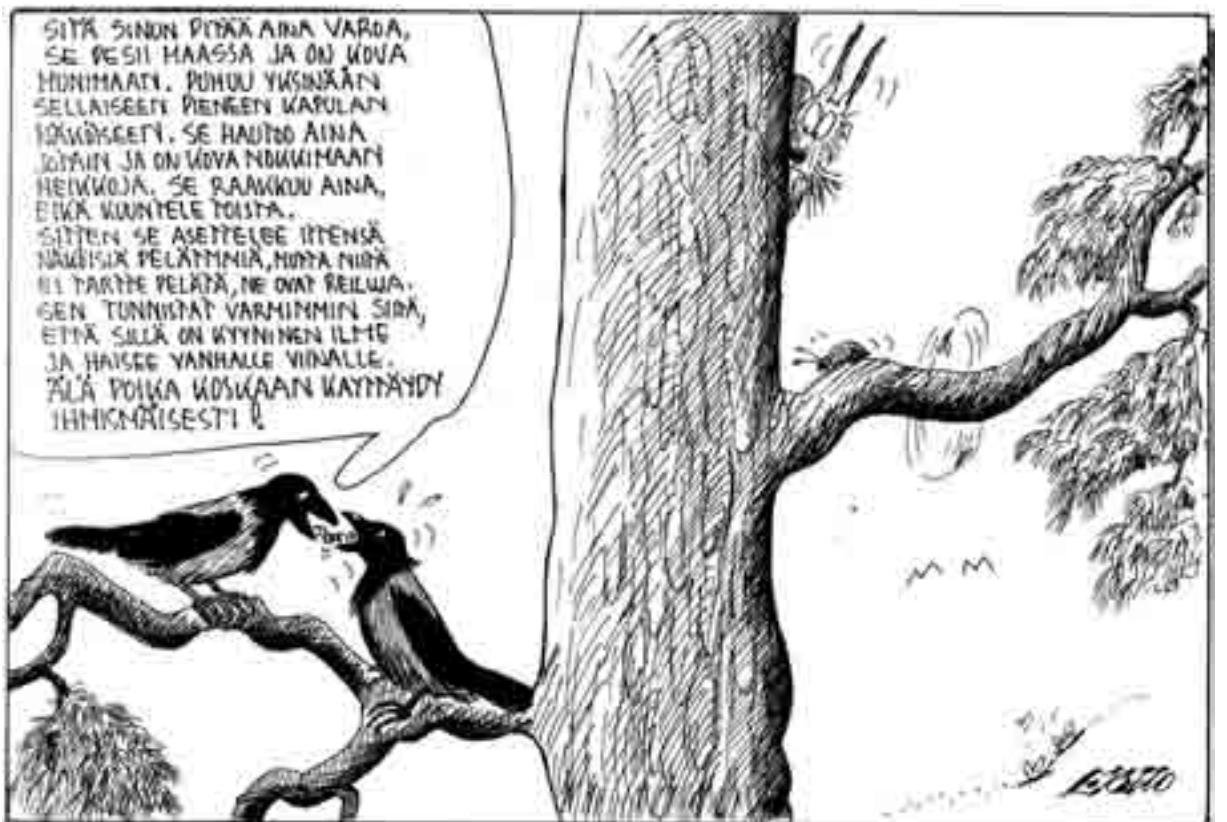
Parisuhde pilalla

Matka voi olla parisuhteelle koetus. Ainakin seuraavissa valituksissa matkatoimistoa pidetään syyllisenä tähän.

”Yläosaton auringonotto tulisi kieltää. Lomamme oli pilalla, kun mieheni kylläsi kaiket päivät yläosattomia auringonottoja.”

”Varasin sulhaseni kanssa erilliset sängyt huoneeseemme. Sen sijasta saimmekin parisängyn. Nyt pidämme teitä vastuullisena siitä, että olen raskaana. Tätä ei olisi tapahtunut, jos olisimme saaneet sellaisen huoneen, jonka varasimme.”

Eskon puumerkki

Sanomalehti

Kurkijokelainen

lukijamatka

**Kurkijoelle 4.-7.
kesäkuuta 2009**

Matkaohjelma

tiedoksi ilmoittautuneille:

Muutokset mahdollisia tulli yms. syistä johtuen.

4.6. RIIHIKOSKI, TALLIT	5.00
Jalkalan kautta KYRÖ TH	5.20
MELLILÄ TH	5.30
LOIMAA, TORI	5.45
HELSINKI KIASMA	8.00
LAHTI, RAUTATIEAS.PYS.	9.15
NASTOLA ABC	10.00
VAALIMAA	12.00

lounastauko Rajahovissa. Suomen ja Venäjän rajamuodollisuuksien jälkeen matka jatkuu Käkisalmen kautta Kurkijoelle, jonne saapuminen n. klo 19.00 paikallista aikaa, majoittuminen Mihailin ”hotelliin” (Sonckin talon vieressä) sekä Vätikän mökkeihin, päivällinen majoituspaikassa.

Muistakaa ottaa voimassaoleva passi mukaan matkalle, evästä retkipäiville, vettä, hyttysmyrkyä, filmiä+patterit kameraan, yms.

Terveisin

NIINIMÄKI

ja **Kurkijokelainen**

lisätietoja tarvittaessa: Matka-Niinimäki p. 02-4865880, 0500-531905, Kurkijokelainen 050-5213336

5.6. Aamiainen majoituspaikoissa ja bussi lähtee Vätikästä ja ajaa Mihailin hotellille josta bussilla tai pikkuautoilla (omakustannus) n. klo 10.30 lähtö kotiseutukierrokselle, illalla majoituspaikoissa päivällinen.

6.6. Aamiainen majoituspaikoissa ja bussilla Vätikästä Mihailin hotellille josta lähtö n. 10.30 kiertoajelulle (Elisenvaara, Vätikkä, hautausmaat yms.) ja/tai vapaa-aikaa Kurkijoella, illalla majoituspaikoissa päivällinen.

7.6. Aamiainen hotellissa ja huoneiden luovutus. Klo 9.00 lähtö Vätikästä ja n. 9.30 Mihailin hotellilta Käkisalmen kautta Viipuriin, jossa ostostauko. Matka jatkuu rajalle, Venäjän rajamuodollisuuksien jälkeen ostosmahdollisuus tax-free-myylässä, Suomen rajamuodollisuuksien jälkeen lounastauko Rajahovissa, minkä jälkeen matka jatkuu Helsingin kautta takaisin Loimaalle ja Pöytyälle.

Kirjoituskilpailu

Kurkijoki-Säätiö ja sanomalehti Kurkijokelainen julistavat kirjoituskilpailun, joka on avoin kaikille, joilla on muistoja ja kokemuksia ajalta, jolloin karjalaiset oli siirretty uusille asuinsijoille. Sopeutuminen, oman maan hankinta, rakentaminen sekä vastaan tulleet muut vaikeudet koettelivat tuolloin siirtoväkeä usein jopa kohtuuttomasti. Mutta oli myös ilon ja onnen hetkiä, jotka antoivat toivoa ja uskoa tulevaisuuteen.

Kirjoittakaa niistä, mieluummin koneella, ja lähettäkää tuotoksenne 30.9.2009 mennessä osoitteella: **Sanomalehti Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA**. Kuoreen merkitä: ”Kirjoituskilpailu” ja nimimerkki. Kuoren sisälle on laitettava kirjoituksen lisäksi suljettu kuori, jonka päällä on nimimerkki ja sisälle on laitettava paperi, jossa on nimimerkki ja kirjoittajan nimi ja osoite sekä puhelinnumero. Lisätietoja tarvittaessa voi soittaa numeroon 0500875211 (Eino Vepsä).

Kurkijokelaisella on oikeus julkaista vastikkeetta kaikki kirjoitukset ja ne jäävät Kurkijoki-Säätiön omaisuudeksi ja säilytettäväksi Kurkijoki-museossa.

Parhaat kirjoitukset palkitaan ja palkinnot jaetaan Kurkijokelaisen 60-vuotisjuhlassa Loimaan Heimo- linnassa 15.11.2009.

Toivomme runsasta osanottoa, sillä kyseisistä rakentamisen ja raivaamisen ajoista ei ole tarpeeksi tallennuksia ja niistä muistavien joukot nopeasti vähenevät.

Kurkijoki-Säätiö

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Nigeria
2. Terijoella
3. Sisilian itärannikolla
4. hepreaa (keskiaikaisen käsityksen mukaan)
5. Calamnius
6. Pohjanmeri
7. Norjan
8. homomiehet
9. Helsingin Tapanilassa
10. Turun satama

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on s. detty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntiä ja oikeusturva-asiointia.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalaankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

EHT-
liiton
jasen

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa
kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **35** eur. Tilattuna alle 1,50 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Viime lehdessä julkaistusta kuvasta tuli lisätietoja:

Eero Toiviainen soitti ja kertoi, että kuvassa kahdella miehellä oleva puku on suojeluskunnan pyhä- tai juhlapuku. Suojeluskuntalainen sai käyttäät virallista juhlapukua myös siviilitilaisuuksissa pyhäpukuna.

Martta Vasara Askolasta tunnisti kuvasta seuraavat henkilöt: eturivissä 2. oikealta Martta Vaaran äiti Erika Heinonen (sittemmin Puputti ja Häkli), keskellä Bertta Vaittinen (Häkli), 1. vas. Eeva Veripää (Lampinen, Virtanen). Takarivissä 2. oik. Pekka Lakkonen, 1. oik. jo aiemmin mainittu

Juho Toiviainen.

Martta Vasara arveli, että keskimmäisenä julkaistu kuva (Kurkijokelainen 9, sivu 5) olisi samalta vuodelta kuin ylimmäinenkin (1922-23), koska hänen äitinsä opiskeli silloin kansanopistossa ja Martta Vasaran tietojen mukaan äiti ei käynyt siellä muissa tapaamisissa. Kuvasta löytyvät myös samat nuoret naiset kuin yläkuvasta eturivissä: Erika Heinonen 3. oik., keskellä Bertta Vaittinen ja 3. vas. Eeva Veripää. Pekka Lakkonen oletettavasti takarivissä.